

ДЗЕДЗІЧ

Для Бацькаўшчыны-маці бугу йграць.

(Янка КУПАЛА)

№ 4 (16)

ВЕРАСЕНЬ 2002

2 ВАНДРОўКА НА ВОЗ. МЕДНАЕ
МЫ ВЕДАЕМ, ЯК АДПЧАВЫАЦЫ

4 ДЗЯўЧАТЫ З ВУЛІЦЫ:
РЭАЛЬНЫЯ ГІСТОРЫ

3 МАСТАЦТВА ГРАФІЦІ,
АЛЬБО ЯК ТРАПІЦЬ ПАД АДКАЗНАСЦЬ

6 ГІСТАРЫЧНЫ КАЛЯНДАР:
ВЕРАСЕНЬ – ГІСТОРЫЯ ПАКУТ

“ДАЖЫНКІ-2002”: СВЯТА ЦІ ВЯЛІКІ ФАРС?

НА ПАЧАТКУ ВЕРАСНЯ ў ГІСТАРЫЧНЫМ ЦЭНТРЫ БЕЛАРУСІ - ПОЛАЦКУ - АДБЫЎСЯ РЭСПУБЛІКАНСКІ ФЭСТ- КІРМАШ “ДАЖЫНКІ 2002”. ЯК І ЧАКАЛАСЯ, ПАЧАЎСЯ ЁН У ТРАДЫЦЫЯХ САВЕЦКІХ СВЯТАЎ УРАДЖАЮ. ПЕРАМОЖЦАЎ ЖНІВА СШЫХТАВАЛІ, ПАВЕСІЛІ НА ПЛЕЧЫ ЧЫРВОНЫЯ СТУЖКІ; ЯНЫ МАРШАВЫМ КРОКАМ РУШЫЛІ НА ЦЭНТРАЛЬНЫ ПЛЯЦ, А ПОТЫМ СОРАК ХВІЛІН ЧАКАЛІ ПАЧАТКУ ўРАЧЫСТАСЦЯЎ.

3 атым выступілі кіраўнікі абласной ды полацкай гарадской “вертыкаляў”, і пачалося ганараванне лепшых калгасаў, саўгасаў і асобных механізатараў – пераможцаў сёлетняга жніва. Увогуле, самаахвярная барацьба за ўраджай ў раскразенных каўгасах.

Ну а тым часам у розных раёнах горада працягваліся праца па добраўпарадкаванні тэрыторыі, у прыватнасці, брукваліся ходнікі ды асфальтаваліся дарогі. Дарэчы скажаць, цэнтральная частка Полацка набыла новае аблічча, і гэты факт, з амаль забытым пачуццём “глыбокага задавальнення”, згадваюць як палачане, так і госці горада. Але ж сярод жыхароў ёсць і іншыя меркаванні: “свята “Дажынак” называюць святам-паказухай. Але гэтую паказуху ладзяць звычайна чыноўнікі-кіраўнікі, якія мусяць засведчыць, што яны недарма хлеб ядуць. А звычайныя людзі, якія рыхталі свята, рабілі гэта для сябе. Яны чысцілі горад, прыбіралі яго, і, нарэшце, тое смецце, якое тут назапашвалася стагоддзямі, вывезенае, і горад стаў чыстым”.

І вось пасля гэтага самі вырашайце, каму больш патрэбны гэтыя свята: кіраўніцтву краіны ці простым людзям.

Макс Селягін

«ТАМУ ШТО РАЗАМ ПРАСЦЕЙ» - ПЕРШЫ САКРАТАР АБЛ. КАМІТЭТА БПСМ

ІДЭЯ СТВАРЭННЯ НОВАЙ МОЛАДЗЕВАЙ АРГАНІЗАЦЫІ НА БАЗЕ БСМ І БПСМ НАРАДЗІЛАСЯ ЯШЧЭ ў 99-ЫМ. ТРЫ ГАДЫ ЯНА “МУЧЫЛА” РОЗУМЫ МОЛАДЗЕВЫХ ЛІДЭРАЎ І ўРЭШЦЕ АЖЫЦЦЯВІЛАСЯ ў БЕЛАРУСКІМ РЭСПУБЛІКАНСКІМ САЮЗЕ МОЛАДЗІ, СКАРОЧАНА БРСМ.

На аб’яднаны з’езд дзвюх арганізацый, які адбыўся ў Менску 5-6-га верасня, ад Берасцейскай вобласці было накіравана 100 чалавек актыва дзвюх арганізацый (па 50 ад кожнай). У першы дзень адбыліся ўстановачныя з’езды арганізацый, на якіх былі скаардынаваныя пазіцыі дэлегатаў перад аб’яднаннем, у другі дзень адбыўся сам акт злічэння.

За каментарам па адбыўшымся з’ездзе я звярнуўся да першых сакратараў Брэсцкага абласнога камітэта БСМ Міхаіла Дзенісенкі і гаркама БСМ Сяргея Пінчука.

Заканчэнне на с. 2.

ХВІЛІНКУ ўВАГІ, ПАВАЖАНЫЯ ЧЫТАЧЫ!

Сёння вы трымаеце ў руках чарговы нумар абноўленага “Дзедзіча”, аўтары якога паставілі сабе на мэце зрабіць добрую газету для ўсіх студэнтаў Берасця. Не ведаю, спадабаецца вам новы нумар, ці не. Спадзяюся, накаранны будзе не вельмі шмат. Скажу адзінае: мы стараліся.

Мы – заснавальнікі газеты – гэта некалькі амбіцыйных студэнтаў, якія вырашылі паспрабаваць сябе журналістамі ў межах ВНУ і тэхнікумаў Берасця. Штомесяць на старонках “Дзедзіча” вы будзеце знаходзіць матэрыялы на самыя цікавыя, на наш погляд, для моладзі тэмы. Мы паспрабуем у поўным аб’ёме асвятляць жыццё горада, навучальных устаноў, аб’ектыўна адказваць на вашыя пытанні, раскажам шмат новага і пазнавальнага.

Мы не пачынаем з нуля. Большасць з сабраўшыхся пад дахам гэтага бюлетэня ўжо мае нейкі журналісцкі вопыт. Мы заўсёды будзем радыя лю-

бой вашай, паважаныя чытачы, актыўнасці і нават дапамозе. Ніводны ваш ліст не застаецца без увагі. Пішыце, усе прысланыя вамі матэрыялы будуць разгледжаныя і, па магчымасці, надрукаваныя. Ад імя рэдкалегіі выдання я запрашаю да супрацоўніцтва ўсіх зацікаўленых. Прыходзьце, прыносьце свае артыкулы, свае ідэі. Вам заўсёды радыя. Хопіць урэшце пісаць «у стол»? Спадзяюся, мы зможам дапамагчы самарэалізавацца на невялікіх пакуль старонках “Дзедзіча”. Чакаем: кава ўжо на пліце, алоўкі заточаныя, крэслы наведвальнікаў утульныя, ды і месцы за рэдакцыйным сталом яшчэ засталіся...

Каб неяк апраўдацца за агрэхі, дапушчаныя намі ў падрыхтоўцы газеты, працытую словы вядомага заходняга журналіста, аўтара прак-

тычных дапаможнікаў для рэпарцёраў Дэвіда Рэндала. Яны рэкамендаваны мэтрам у якасці неабходнай абмукі да любога друкаванага выдання: — Гэтую газету, разам з тысячамі слоў, якія ў ёй утрымліваюцца, стварылі прыкладна за 15 гадзін некалькі звычайных людзей – недасканалых, як само чалавецтва. Мы пакідалі пашарпанае памяшканне рэдакцыі, каб высветліць, што адбылося ў горадзе, у людзей, якія часам вельмі неахвотна з намі размаўляюць, а часам проста ўсталяюць нам палкі ў колы.

На гэтым і адкланяюся,

Галоўны рэдактар “Дзедзіча”

Аляксей Краквін

(адрас для кантактаў aljaksei@tut.by)

АДНЫМ РАДКОМ

ДЗЕЙНІЧАЕ МОЛАДЗЕВЫ
ІНФАРМАЦЫЙНЫ ЦЭНТР

На базе "Дзедзіча" дзейнічае моладзевы інфармацыйны цэнтр, які аказвае інфармацыйныя, кансультацыйныя, адукацыйныя і тэхнічныя паслугі моладзевым арганізацыям (МА) і ініцыятыўным групам Берасцейшчыны. Там можна атрымаць кансультацыі па рэгістрацыі МА, па версты газет і бюлетэняў; інфармацыю аб конкурсах праектаў, адукацыйных праграмах, у якіх могуць браць удзел прадстаўнікі МА, кантакты ўсіх МА і ініцыятыўных груп Берасцейскай вобласці. Есць магчымасць карыстацца кампутарам, прынтарам, сканерам, працаваць у Інтэрнеце.

У Цэнтры праводзяцца працоўныя сустрэчы па актуальных праблемах дзейнасці МА.

Dzedzich week-news

НАВІНЫ ЖЫЦЦЯ МОЛАДЗЕВЫХ
АРГАНІЗАЦЫЙ – У ЭЛЕКТРОННАЙ
РАССЫЛЦЫ

Клуб "Дзедзіч" распачаў выпуск электроннай рассылкі Dzedzich week-news з навінамі жыцця моладзевых арганізацый (МА) Берасцейшчыны. Таксама ў рассылцы змяшчаецца інфармацыя аб адукацыйных праграмах, семінарах, аб'явы аб конкурсах праектаў і стыпендыі і, безумоўна, крыху гумару. Плануецца, што рассылка будзе штотыднёвай, але чым больш будзе навін, тым часцей яна будзе выходзіць. Просім усе МА дасылаць нам інфармацыю пра свае мерапрыемствы – былыя і плануемыя, пра дзейнасць іншых моладзевых ініцыятыў у вашым рэгіёне. Калі вы ведаеце МА ў вашым рэгіёне, якія былі б зацікаўлены ў атрыманні нашай рассылкі і ў асвятленні сваёй працы на яе старонках, просім паведаміць нам іх кантакты.

Падпісання на рассылку можна, даслаўшы ліст на адрас: dzedzich@mail.ru.

Dzedzich week-news

ЭЛЕКТРОННЫ ДАВЕДНІК "ХТО
ЁСЦЬ ХТО Ё БЕЛАРУСІ"

Фонд падтрымкі незалежнай прэсы Беларусі прадстаўляе электронны даведнік "Хто ёсць хто ў Беларусі".

Даведнік складаецца з двух каталогаў. Іерархічны каталог "Што ёсць што ў Беларусі" дае ўяўленне аб структуры органаў цэнтральнай і абласной улады краіны, дыпламатычным корпусе, дзелавых, грамадскіх і палітычных колах, СМІ і ВНУ.

Пра біяграфію і працоўную дзейнасць ключавых асобаў краіны можна даведацца з каталога "Хто ёсць хто ў Беларусі". Можна карыстацца зручным пошукам альбо ўказальнікам.

Каталог падрыхтаваны і абнаўляецца пры інфармацыйнай і тэхнічнай падтрымцы "Беларускай дзелавой газеты".

Дадатковая інфармацыя ў інтэрнеце: <http://www.who.fnpn.org/>.

BARC-news

ШАНОЎНЫЯ СЯБРЫ!

Рэдакцыя "ДЗЕДЗІЧА" з задавальненнем прыме ад Вас бясплатныя прыватныя аб'явы ў наступны нумар бюлетэня, які пабачыць свет у сярэдзіне кастрычніка 2002г. Звяртайцеся па тэл.: (0162) 22-90-97 да 22.09.02.

«ТАМУ ШТО РАЗАМ
ПРАСЦЕЙ»...

Заканчэнне. Пачатак на с. 1.

Міхаіл ДЗЕНІСЕНКА:

— Пытанне аб'яднання дзвюх арганізацый намі разглядалася з 99-га года, і ўрэшце мы правялі аб'яднаўчы з'езд дзвюх масавых моладзевых арганізацый. Я ўпэўнены, што моладзевая палітыка ў рэспубліцы перайшла на больш якасны этап свайго развіцця. Акрамя таго, мы прапануем усім астатнім моладзевым арганізацыям працаваць сумесна. Мы адкрытыя для ўсіх.

На з'ездзе разглядаліся пытанні аб'яднання, назвы новай арганізацыі. Абмяркоўвалася пытанне выбару новага ЦК, сімволікі. За аснову быў прыняты праект, распрацаваны арганізацыйным камітэтам па аб'яднанні. "Вливания и поглощения", як любяць казаць некаторыя "спецыялісты", не адбудзецца. БРСМ – парызтэнае аб'яднанне. Прапановы аб'яднацца зыходзілі з абодвух бакоў, інакш працэс аб'яднання проста б не адбыўся.

Што падштурхнула аб'яднацца?

— Справа ў тым, што БСМ і БПСМ, за выключэннем некаторых нязначных разыходжанняў, – дзве аднолькавыя арганізацыі, фактычна з аднолькавымі мэтамі, задачамі, метадамі працы. Работнікі абедзвюх арганізацый вельмі цесна супрацоўнічалі разам на працягу, прынамсі, апошніх 5 гадоў. Па аднаму выжываць цяжка, а разам – нашмат лягчэй.

Магло здарыцца такое, што на з'ездзе рашэнне аб аб'яднанні праявілася?

НОВЫЙ ОТДЕЛ
БРЕСТСКОГО ГОРИСПОЛКОМА

ПЕРВОГО МАРТА 2002 ГОДА НАЧАЛАСЬ РАБОТА ОТДЕЛА ОБРАЗОВАНИЯ И ПО ДЕЛАМ МОЛОДЕЖИ.

Незважаючы на доволі юны возраст, свежаіспечаны аддзел ужо можа похваліцца сваімі дасягненнямі. Недаўно была завершана праграма, носившая гордае названне «Молодежь Бреста». Она помогла успешно завершить работу над проектами по гражданскому и патриотическому воспитанию молодежи, трудоустройству студентов и учащихся. Отдел поддерживает деятельность молодежных и детских организаций. Я думаю, вряд ли кто-то не слышал о майском слете байкеров. Некоторые товарищи даже приняли в сем мероприятии активное участие. Однако лишь посвященные знают, что это

заслуга нового отдела горисполкома. На его счету также проведение финала игры «Что? Где? Когда?» среди учащихся школ города, который был организован при поддержке БСМ. Не лишним будет напомнить господам студентам, что в декабре нынешнего года будут подведены итоги конкурса на лучшую культурно-массовую и физкультурно-оздоровительную работу в общежитиях города, проходившего в течение года. Ждите и трепещите.

В ближайшее время Отделом планируется провести ежегодный городской фестиваль популярной молодежной музыки «Золотая осень 2002». Как и в прошлом году, отрыв намечается колоссальный. Поживем – увидим.

Мария ЕСИНА

АБ'ЯВЫ

ЗАПРАШАЕМ У ВАНДРОЎКУ

21-22 верасня (субота-нядзеля) «Дзедзіч» ладзіць экалагічную вандроўку на воз.

Меднае (Берасцейскі раён).

Калі на выходных табе няма чаго рабіць, а ты марыш пра адпачынак на прыродзе, песні пад гітару на досвітку -

ХАДЗЕМ З НАМІ!

У праграме вандроўкі:

- стварэнне экалагічнай сцяжынікі вакол возера (уладкаванне месцаў адпачынку);
- вольныя і арганізаваныя адпачынак (гульні, песні, конкурсы).

Мы забяспечваем усіх жадаючых палаткамі.

Не забудзь прыхапіць харчаванне, цэплыя рэчы (хаця ноччу будзе гарача!), а таксама 3500 рублёў на праезд да возера на мікрааўтобусах.

Збор: 21.09. у 11⁰⁰ на сядзібе «Дзедзіча». Тэл. для дадатковай інфармацыі: 22-90-97

Т. (0162) 26 23 53

Т. (0162) 26 23 53

極真會

ПРЕЗИДЕНТ

общественного объединения
«БЕЛОРУССКАЯ ФЕДЕРАЦИЯ
КЕКУСИНКАЙ БУДО КАРАТЭ»

официальный представитель
Международной федерации каратэ в
Республике Беларусь, участник
чемпионата Мира, черный пояс, 2 дан,
главный тренер сборной команды РБ
сэмпай АЛЕХНОВИЧ
Дмитрий Эдуардович

приглашает молодежь города на тренировки по контактному
нокадаун-каратэ по адресу: г. Брест, ул. Гоголя, 65
(здание бани, вход в спортзал с ул. Карбышева)

7-11 лет - вторник и пятница - 11:00 - 12:30, 17:30 - 19:00;
11 - 45 лет - понедельник и четверг - 9:00 - 11:00, 18:00 - 20:00.

телефон: (0162) 26 23 53.

極真會

ГРАФФИТИ: ИСКУССТВО ИЛИ...

В НАШЕ ВРЕМЯ НА СТЕНАХ ДОМОВ, В ПОДЪЕЗДАХ И ДАЖЕ В ОБЩЕСТВЕННОМ ТРАНСПОРТЕ МЫ НЕ РЕДКО ВИДИМ СТРАННЫЕ РИСУНКИ. ЭТО ГРАФФИТИ.

Термин «граффити» произошёл от слова, обозначающего традиционную технику в итальянском искусстве «graffito» – процарапывание линий по тонкому слою белой штукатурки.

В отдельное понятие выделяется процесс написания индивидуального знака или эмблемы с помощью пульверизатора с краской или больших фломастеров-маркеров.

Подвержены этому увлекательному занятию подростки в основном от 12 до 16 лет. Для них это способ выражения себя. Ведь чем круче ты рисуешь, тем круче выглядишь в глазах других подростков. Однако они не понимают, что граффити – это не только увлечение, любимое занятие, хобби – это ещё и административная, а, возможно, и уголовная ответственность. Ведь чаще всего рисунок наносится куда? Разрисовываются стены домов, фасады зданий, магазины, школы.

А на восстановление и ремонт тратятся крупные суммы денег. В 2001 году по Московскому району г. Бреста было испорчено 117 фасадов жилых домов и зданий. Восстановить их необходимо было на 8,6 тысяч м² площадей. В результате этого нанесён материальный ущерб в сумме 21,6 миллиона рублей. В текущем году количество подобных рисунков и надписей не уменьшается. За 4 месяца за вышеуказанные «художества» задержали 14 подростков. По представлению отдела внутренних дел комиссия по делам несовершеннолетних вправе наложить штраф на родителей подростков или на самих несовершеннолетних, если они имеют самостоятельный заработок, до 1-ой минимальной заработной платы.

Кроме этого государственные организации или частные лица, в чьём ведении находятся «разук-

рашенные» здания, вправе обратиться в суд с иском о возмещении причинённого материального ущерба.

С учётом того, что закрасивать нужно будет не только отдельные рисунки и надписи, а в целом перекрасивать стену или фасад, то в денежном эквиваленте это будет сумма, многократно превышающая штраф, который может наложить своим постановлением комиссия по делам несовершеннолетних.

В то же время, за вышеуказанные действия любителей «граффити» возможна и уголовная ответственность по ст. 341 Уголовного кодекса Республики Беларусь, которая гласит, что осквернение зданий или иных сооружений циничными надписями или изображениями, порча имущества на общественном транспорте или иных общественных местах при отсутствии признаков более тяжкого преступления наказываются общественными работами или штрафом, или арестом на срок до трех месяцев. Уголовная ответственность в данном случае наступает с четырнадцатилетнего возраста.

Вчитайтесь в эти строки, подростки! Убедительно просим Вас не причинять вред государству, себе и кошельку своих родителей. Приложим свои усилия на то, чтобы Брест был одним из самых чистых и ухоженных городов нашей страны!

КАМЕНЕЦ Г.Н., начальник ИДН Московского РОВД г. Бреста;
СТЕПУСЮК Ю.М., зам. начальника ИДН Московского РОВД г. Бреста;
СТЕПУСЬ Н.В., соц. педагог СШ № 19 г. Бреста.

Савецкія часы. Група турыстаў, адпраўляецца ў Італію і атрымлівае каштоўныя ўказанні ад інструктара:

- Запішыце некалькі выразаў на італьянскай мове: «Як прайсці ў гатэль?», «Колькі каштуе ліманад?»...

Адзін з турыстаў:

- А як будзе «Прадастаўце мне палітычны прытулак»?

- А навошта гэта вам? - строга пытае другі імгненна зрэгаваўшы турыст.

- А я проста хацеў даведацца, хто ў нас у групе галоўны ад КДБ!

Фото: IREX/ProMedia

АДНЫМ РАДКОМ

АКЦЫЯ ПА АЧЫСТЦЫ МУХАЎЦА

Сябры клуба «Дзедзіч» правялі 3 жніўня ў Берасці чарговую (ужо другую па ліку) акцыю па ачыстцы ракі Мухавец. Пры дапамозе супрацоўнікаў мясцовай рачной выратавальнай станцыі і некалькіх берасцейцаў-добраахвотнікаў моладзь сабрала 15 двухсотлітровых пакетаў для смецця. Гэта ў два разы больш за мінулагодні «ўлоў». Таму дзедзічы звяртаюцца з вялікай просьбай да берасцейцаў больш адказна адносіцца да экалагічнага стану роднага горада, а таксама выказваюць падзяку адміністрацыі выратавальнай базы за бескаштоўна прадастаўленыя лодкі і катамараны.

Dzedzich week-news

ЭКАЛАГІЧНЫ ПАХОД НА ВОЗЕРА МЕДНАЕ

Наступным аб'ектам дзейнасці экалагічнага сектара клуба стала возера Меднае, куды дзедзічы 23 – 25 жніўня арганізавалі экалагічны паход з адпаведнай назвай – «Экалагічная сцяжынка». Мэтай яго было стварэнне на возеры зонаў адпачынку. Падчас акцыі іх было створана пяць: сябры клуба ўсталявалі зручныя лавачкі, ямы для смецця, зрабілі вогнішчы і імправізаваныя месцы для палільшчыкаў. Калі ўжо паліце на прыродзе, то рабіце гэта, так бы мовіць, арганізавана і без наступстваў. Вялікай перавагай такога роду акцыяў з'яўляецца тое, што падчас паходу можна не толькі добра папрацаваць, але і выдатна адпачыць, што і зрабілі ўдзельнікі «Экалагічнай сцяжынкай». Старшыня клуба «Дзедзіч» Дзмітрый Шыманскі запэўніў: «Акцыі такога кшталту будучы праводзіцца неаднаразова. Масавыя купанні і начныя спевы пад гітару пасля добрай працы на карысць грамадства – і ўжо не варта ехаць на адпачынак у заморскія краіны. А варта толькі аглядзецца вакол сябе».

Dzedzich week-news

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ ТРЭБА ЎДАСКАНАЛЬВАЦЬ

У суботу, 7 верасня, у Фондзе Сяпегі прайшоў семінар «Мясцовае самакіраванне ў Беларусі і Польшчы». Дзякуючы экспертам з Польшчы і Беларусі, удзельнікі сустрэчы мелі магчымасць параўнаць сістэмы мясцовага самакіравання ў нас і нашых суседзяў, якія безумоўна значна апырэджаюць нас у развіцці і эфектыўнасці дзейнасці мясцовых органаў улады. Паказальна, што ўпершыню на мерапрыемстве, арганізаваным трэцім сектарам, прысутнічаў прадстаўнік мясцовай улады, а менавіта старшыня гарсавета г. Берасця Надзея Яшчук.

Падчас дыскусіі было ўзнята пытанне аб праблеме доступу простых грамадзян на паседжанні мясцовых саветаў, якія, згодна заканадаўства, павінны праходзіць адкрыта. Так, напрыклад, у Пінску мясцовыя актывісты дэмакратычных партый некалькі разоў беспаспяхова спрабавалі трапіць на сесію гарсавета, каб азнаёміцца з ходам паседжання і пытаннямі, што разглядаюць дэпутаты. Па словах спадарыні Яшчук, у Берасці такіх праблем няма. Так што, калі вы жадаеце больш даведацца пра дзейнасць Берасцейскага гарсавета, – калі ласка, чытайце паведамленні аб бліжэйшым паседжанні ў «Вячэрнім Брэсце» і смела прыходзьце ў гарвыканкам.

Dzedzich week-news

ДАРЭЧЫ

Навешна частымі пераездамі:

Здам пакой з падсяленнем на паўмесяца, недарага, парадак і ахову гарантую. Тэл.: 02.

Калі падысці да чалавека, які спіць і з усёй моцы гаркнучы яму на вуха «Трынаццаць!», то ён тут жа падскочыць і пачне шалёна азірацца па баках. Гэта яшчэ раз даказвае магічную прыроду загадкавай лічбы.

О СЕКС-СИМВОЛАХ И ПРИМЕРАХ ДЛЯ ПОДРАЖАНИЯ

ОНА ОТКАЗАЛАСЬ ДАВАТЬ ИНТЕРВЬЮ, СКАЗАВ: «Я ЛУЧШЕ НАПИШУ НА ЛИСТОК ТО, О ЧЕМ БЫ ХОТЕЛОСЬ РАССКАЗАТЬ». ПОПРОСИЛА: «ПОЖАЛУЙСТА, НИКАКИХ ИМЕН, НЕ ХОЧУ, ЧТОБЫ МЕНЯ КТО-НИБУДЬ УЗНАЛ».

За столом напротив сидит довольно симпатичная девчонка, старается смотреть только на дождь за окном. Потом берет предложенную ручку и ровным ученическим почерком пишет:

ОТКРОВЕНИЕ

НЕСОВЕРШЕННОЛЕТНЕЙ МАМЫ

«Несколько слов о себе. Мне 15 лет, а я уже успела стать мамой. Жизнь моя стала совсем плохой, только одна радость – дочь. Родители у меня хорошие, не ругали меня и решили, что воспитают внуку. Началось все в моей бывшей компании. Нас было 15 человек. Моя подруга и я пользовались большим успехом у мальчиков. Один из них был со мной очень нежен, пообещал: «Как только вернусь из армии, поженимся». Но когда я ему сказала, что в положении, тут же бросил меня. Ушел в армию, и с тех пор никаких вестей».

Первым, куда я обратился за комментариями и информацией, был Областной центр здоровья. Далеко не все бабушки и дедушки готовы взять на себя воспитание еще одного ребенка. Ежегодно 12% всех проводимых в республике абортот прихотится на подростков 15-19 лет. К позапрошлотому году общее их количество достигло 10718.

В определении причин ошибок, которые совершают молодые люди, специалисты солидарны с молодежью. Это, в первую очередь, недостаточная и, зачастую, недостоверная информированность о половых отношениях.

Проведенные не так давно среди студенческой молодежи Беларуси исследования показали, что почти 90% считают проблему сексуального образования молодого поколения актуальной, а 96% положительно высказались об идее сексуального просвещения. Заметьте, под понятием «просвещение» они понимали не коллективный просмотр порнофильмов и вне-

дрение полученного «образования» в жизнь, а консультации специалистов, санитарно-просветительскую литературу, а также изучение специальных предметов в вузе. Личный опыт, самый популярный источник, признали эффективным лишь 35% опрошенных.

Отношение общества к сексуальной активности, замечают специалисты, по-прежнему остаёт-

ся противоречивым. К сожалению, люди склонны путать вопросы, относящиеся к сексуальному здоровью, с вопросами, касающимися морали.

Нетрудно сообразить, что программы полового воспитания молодежи безнадежно устарели. Приобрели статус анахронизмов, можно так сказать. Если сей предмет и есть в школе, то к составленным в далекие времена и порядком обросшим бородой планам педагоги стараются не обращаться – дети засмеют. Вспоминаю, как не так уж давно мне преподавали сексуальное воспитание в школе. Сложилось впечатление, что вопросами этими занимаются, в смысле преподают уроки половой культуры, исключительно бывшие партийные работники, шепотом говорящие (как о преступлении) о сексе и страшно при этом смущаются. Нет положительного примера поведения для подрастающего поколения. Секс-символы есть, примеров – нету!

В Брестском областном центре здоровья есть телефон доверия (Т.: 20-15-55). Проблемы взаимоотношений родителей с детьми, и «как сказать маме» в том числе, – основной вопрос, который заставляет молодых людей набирать этот несложный номер. Дальше в списке следуют взаимоотношения между парнями и девушками. В кабинете психолога я стал свидетелем такого звонка. Разочарованная в противоположном поле девушка спрашивала, как забыть молодого человека («Я сошла с ума...»). И хочет ли она его забыть – это тоже до конца не ясно. А еще звонят родители. Их волнует, чтобы их дети сексом не занимались. Переживают.

ВОЗДЕРЖАНИЕ КАК СТИЛЬ ЖИЗНИ

Общественные организации распространяют среди студенчества передовую западную литературу, призванную обеспечить половую грамотность подростков, но государственная медицина сегодня намерена призывать молодых людей к воздержанию, нежели к правильному использованию презерватива.

Что ж, у нас, как и тридцать лет назад, секса нет. Авторы вышеозначенных программ полового воспитания, наверно, забывают, что у них тоже есть дети, которые не застрахованы от того, чтобы самим родителями не стать.

Алексей КРЯКВИН

Фото: В.Чеберкус

ВОСЬ ТАК I ЖЫВЕМ

НАШИ БАБУШКИ И ДЕДУШКИ СОБИРАЛИСЬ В ПАРКАХ И ДЕРЕВЕНСКИХ КЛУБАХ, ГДЕ ВАЛЬСИРОВАЛИ ПОД ЗВУКИ ПАТЕФОНА. КОГДА ЗАПАД ОСВАИВАЛ НОВОМОДНЫЙ ТАНЕЦ ТВИСТ, МОЛОДЕЖЬ В СССР ЛИХО ОТПЛЯСЫВАЛА ПОД ГАРМОНИКУ. НАШИ РОДИТЕЛИ ЗНАКОМИЛИСЬ В РЕСТОРАНАХ И НАЗНАЧАЛИ СВИДАНИЯ НА ТАНЦПЛОЩАДКАХ. ПУБЛИКУ РАЗВЛЕКАЛИ ВИА С ГОЛОСАМИ НЕОПРЕДЕЛЕННОЙ ПОЛОВОЙ ПРИНАДЛЕЖНОСТИ И РИТМАМИ ТОЛЬКО-ТОЛЬКО ЗАРОЖДАВШЕГОСЯ РУССКОГО РОКА.

Мы переплунули их всех... Итак, поколение «next». Оно уже не выбирает пепси-колу и не верит в 3Dреальность от Xbox. Времена меняются и молодежь, как бы того не хотели наши родители, – тоже. Слышал недавно, как старушка из соседнего подъезда жаловалась подруге: мол, молодежь уже не та, совсем испорченная. Да и мир, в общем-то, катится в пропасть.

Интересно, что на своих отпрысков жаловались еще древние египтяне: в одной из фараоновских гробниц ученые нашли папирус, из текста которого следовало, что дети совсем пере-

стали слушаться родителей. Совет на заметку будущим педагогам от их древнеегипетских коллег: «Уши мальчика на спине его. Когда его бьют – он слушает».

Немецкий философ Гегель (не путать с Гоголем и его другом Моголем) по этому поводу заметил вот что: «Противоречия неизбежны; они являются внутренней основой развития мира, которое представляет собой процесс становления, обострения и разрешения противоречий». Перевожу на нормальный язык: конфликты – двигатель прогресса. Вопрос: куда нас ведет прогресс в данном случае?

ЗАКОНОМЕРНОСТИ РАЗВИТИЯ, ИЛИ «ПОКОЛЕНИЕ NEXT»

Первый приходящий на ум ответ отбросим сразу же по причине непечатности и перейдем к следующему. С вопросом «Что ждёт подрастающее поколение, и куда катится мир?» я обратился к совершенно разным людям:

Игорь, возраст не определен, играет на гитаре, не слушает попсу, не курит: «С приходом информационного общества молодому человеку приходится думать все реже и реже. Когда раньше (пока не придумали телевизор – прим. корр.) люди читали книги, они «пережевывали» информацию самостоятельно, а сейчас всего лишь глотают то, что пережевывали за них».

Александр, 18 лет, успел оставить свои «пальчики» в милиции: «Конечно, катится! Да посмотри кругом: парни пьют, нюхают, курят и

Окончание на с. 5.

В ГРЯЗНОМ БЕЛЬЕ...

ПРЕДСТАВИТЕЛЬНИЦА ДРЕВНЕЙШЕЙ ПРОФЕССИИ – САМОЕ РАСПРОСТРАНЕННОЕ РУГАТЕЛЬСТВО, АДРЕСОВАННОЕ ДЕВУШКЕ, И ТОТ САМЫЙ «ТОВАР», ЭКСПОРТИРУЕМЫЙ ИЗ БЕЛАРУСИ ГОРАЗДО ИНТЕНСИВНЕЕ ТРАКТОРОВ, – ПРОСТИТУТКА.

дискотеках, демонстративное нюханье бензина и роман (!) с участковым... Уже к 16-ти она была достопримечательностью района, а ее кличка переросла в имя нарицательное. Постепенно водка уступила место клею, а на смену многочисленным мужчинам пришли бесстрашные ровесники.

Девочка скатывалась все ниже и ниже. Ее подруга однажды рассказала мне трогательную историю о том, что: «В... стала такой после того, как ее изнасиловали! Просто шла по улице, а тут два каких-то урода затащили ее в машину и отвезли за город. Она же думала выйти замуж девственницей. А тут такое. Вот и начала со всеми подряд: терять то нечего. Бедняжка!»

Похожий рассказ можно услышать практически от каждой проститутки-любительницы, особенно малолетней. Это легко объяснимо. На фразу «И как ты до этого докатилась!», которую задает каждый новый знакомый, надо что-то отвечать. Чем грязнее белье, тем интересней в нем копаться. И тогда начинается легенда. Согласитесь, роль жертвы «этого жестокого мира» гораздо приятнее, чем отвратительно честное «просто мне так веселее».

Это самый распространенный тип «просто девок»; проститутки, которые не имеют стабильной цены, к вышеназванным себя не относят. С ними расплачиваются натурпродуктом: ужином в ресторане, подарками и т.д. Ухаживание не длится более двух часов.

В... сейчас выглядит на сорок и уже не рискует одевать мини. В сентябре она отметит свое совершеннолетие.

ЦЕНА СВОБОДЫ

Студентка второго курса. Стильная, уверенная в себе и сдержанная. Вводит «подкатывающихся» к ней мужчин в шок, заявляя о том, что «я проститутка, и цена моя 100 долларов». Согласилась сказать несколько слов по телефону при условии полного инкогнито.

— Почему ты стала заниматься этим?

— Так я обеспечиваю себе экономическую свободу от родителей (эх, знал бы папа – прим. корр.).

— Не противно?

— А почему должно быть противно? Я отдыхаю, как отдыхает практически любая девушка, только мне за ЭТО еще и платят деньги.

— Не боишься, что узнает кто-нибудь из друзей?

— Они не узнают. Слишком разные миры: мои друзья и те, с кем я провожу ночь. А даже если узнают, не придадут значения. Каждый разыгрывает те карты, которые у него есть.

— Ты считаешь себя проституткой?

— Не совсем. Во-первых, слово грубое, а во-вторых, я остаюсь только с теми, кто мне нравится. Я выбираю их сама.

— И все-таки, тебе нравится заниматься ЭТИМ?

— Конечно нет, но другого реального способа заработать я не вижу.

— Почему не найдешь себе одного богатого покровителя?

— (пауза) Под него придется прогибаться. Не только физически, но и духовно.

Александра ВЕРЕМЧУК

Я могла бы подобрать более благозвучные синонимы, но ночные бабочки, куртизанки, жрицы любви – это не про наш случай. Слишком «книжные» и идеализированные словечки, в нашем обществе вряд ли уместные. Самое изысканное, что отыскалось в сленге, – «матрешка» да «невалашка» (не очень распространенное название мужчины-проститута). Остальные варианты приводить не буду, потому что бумага терпит, а редактор не всегда. Итак, история № 1.

ПРОСТО ДЕВКИ

В первый раз я ее увидела три года назад. Если бы не слой черной краски на лице и не пережженные перекистью волосы, ее можно было бы назвать привлекательной. В свои тогдашние 14 она любила водочку (особенно на халяву) и мужчин, что обычно очень здорово совмещалось. Ее можно было узнать по экстра мини юбке в любую погоду и нарисованным черным губам (она комплексовала из-за недостаточно пухлого рта). Обычно она с подругой просто гуляла вдоль дороги. Далее были жестокие бабские драки на

Фото: IREX/ProMedia

ЗАКОНОМЕРНОСТИ РАЗВИТИЯ, ИЛИ «ПОКОЛЕНИЕ NEXT»

Окончание. Начало на с. 4.

колются. Девчонки от них тоже не сильно отстают. Грустно».

Сергей, 27 лет, преподаватель, курит, не колется (информация не проверена): «Нет, мир не катится в пропасть, он пикирует в нее со скоростью «Боинга». Миром нынче правят не политики, а маркетинговые стратегии. Когда говорят деньги, все остальные помалкивают».

Эдуард, 29 лет, профессиональный любитель футбола: «Мир катится в пропасть у тех, кто от него отстал. А в целом все развивается».

Саша, 18 лет: «У кого катится, а у кого и нет».

Если смотреть в лужу сверху, то она серая и противная, а если взглянуть на неё сбоку, то в ней видно небо и солнце».

Научно доказано, что каждая цивилизация в своем развитии проходит несколько стадий: зарождения, развития, расцвета, а далее все идет в обратном порядке, то есть стадия деградации и неизбежный упадок.

Сколько людей, а мнений еще больше. Как ты думаешь, читатель? Вдруг апокалипсис не за горами, что нас ждет?

Напиши, обсудим.

Алексей КРЯКВИН

ДАРЭЧЫ

- Я чуў, сыноч, што ты з Аленкай сустракаешся. Гэта праўда?

- Так, тата, праўда.

- Добры выбар, сыноч. Я ў твае гады таксама з ёй сустракаўся.

- Чуеш, Мікола, ты б машыну набыў - мы б пакаталіся.

- Ага!!! А ты б ажаніўся - мы б...

Маленькі хлопчык пытаецца ў маці:

- Мама, а што, у папы ёсць карова?

- Не, з чаго ты ўзяў?

- А ён гаварыў сваёй сакратарцы, што ў яе фігура лепш, чым у яго каровы.

ВЕРАСЕНЬ —

1 ВЕРАСНЯ

Пачатак новага навучальнага года. Яшчэ 1 верасня 1906 года ў Вільні выйшла першая легальная беларуская газета “Наша доля”.

3 ВЕРАСНЯ

3 верасня 1731 года нарадзіўся **Станіслаў Богуш-Сестранцэвіч**. Ён прыйшоў на свет у вёсцы

Занкі цяпер ашныга Свіслацкага раёна ў пратэстанцкай шляхецкай сям’і. Пасля заканчэння пачатковай школы Богуш-Сестранцэвіч служыў у прускім войску, пасля — у літоўскай гвардыі. Тады прыняў каталіцтва і далей рабіў ужо царкоўную кар’еру. Быў настаяцелем у Гомелі і Бабруйску, канонікам і біскупам-суфраганам у Вільні, потым — магільёўскім арцыбіскупам, а ўрэшце — мітрапалітам усіх каталіцкіх касцёлаў Расейскай імперыі. Менавіта Богуш-Сестранцэвіч адкрываў школы і друкарні і, займаючы высокія афіцыйныя пасады са згоды расейскай імператрыцы Кацярыны II, спачуваў антырасейскаму паўстанню 1794 года пад кіраўніцтвам Касцюкі. Богуш-Сестранцэвіч напісаў шмат кніжак з гісторыі сваёй Бацькаўшчыны — Вялікага Княства Літоўскага, а таксама “Граматыку літоўскую” (тады літоўскай называлі беларускую мову). А яшчэ Станіслаў Богуш-Сестранцэвіч быў родным дзядзькам пісьменніка Вінцэнта Дуніна-Марцінкевіча. Вось такія знамянітыя сваякі былі ў нашай гісторыі.

У 1927 годзе нарадзіўся беларускі пісьменнік **Алесь Адамовіч** — адзін з духоўных натхняльнікаў савецкай перабудовы, якая прывяла да распаду савецкай імперыі зла. У савецкія часы Адамовіча “кляймлілі” за абстрактны гуманізм, бо ён, бадай, гучней за іншых біў у зван пра небяспеку глабальнай ядзернай вайны.

У 1960 г. памёр паэт **Міхась Васілёк**. Сам ён з вёскі Бабруйна цяперашняга Гарадзенскага раёна. А друкавацца пачынаў у Вільні. Васілюку дзівам удалося пазбегнуць сталінскіх рэпрэсіяў, якія, нібы касой, касілі ўсіх, хто нейкім чынам працягнуў сябе ў Заходняй Беларусі. Але і паэтычнаму таленту ягонаму ў савецкія часы раскрыцца не было наканавана. Бо мусіў сядзець ціха, каб не нагадваць пра сваё “буржуазнае” мінулае.

А вось некалькі вялікіх людзей, якія пакінулі свет 3 верасня. У гэты дзень у 1658 годзе не стала **Олівера Кромвеля**, ангельскага дыктатара, а ў 1883-м - **Івана Тургенева**, расейскага пісьменніка, які назваў расейскую мову “вялікай і магутнай”, але жыў і памёр пры гэтым пад Парыжам. Праўда, казаў Тургенеў і іншае. Напрыклад, пра расейскага чалавека, які “не толькі шапку, але і мазгі свае носіць набакір”.

А яшчэ ў гэты дзень у 1932 годзе загінуў піянер **Паўлік Марозаў**. Справа адбывалася глыбока ў Сібіры. Але цікава, што сям’я Марозавых паходзіць з Беларусі. Згадаем, што бацька Паўліка не любіў савецкую ўладу і хаваў ад яе хлеб. Паўлік “настукаў” на бацьку ў карныя органы, за што ся-

ляне яго і забілі. Даносчык Паўлік доўгі час быў узорам савецкага піянера, які ў барацьбе за справу Леніна не мусіў шкадаваць нікога, нават роднага бацьку, і за найвялікшы гонар лічыў аддаць жыццё дзеля светлых ідэалаў Ільчы.

5 ВЕРАСНЯ

5 верасня 1568 года нарадзіўся **Тамаз Кампанэла**, італьянскі філосаф, можна сказаць, першы камуніст, бо менавіта ён прыдумаў камуністычную ўтопію. Сядзячы ў турме, Кампанэла намроіў свой знакаміты “Горад Сонца”, дзе пануе ўсеагульная і абсалютная роўнасць і шчасце.

5 верасня 1997 года памерла **Маці Тэрэза**, лаўрэат Нобелеўскай прэміі міру 1979 года.

6 ВЕРАСНЯ

У гэты дзень, у 1656 годзе памёр **Піліп Абуховіч**, які ў Вялікім Княстве Літоўскім займаў важныя дзяржаўныя пасады: быў войскам мазырскім, пісарам літоўскім, ваяводам віцебскім і смаленскім, паслом у Венецыі і Маскве. Гэта менавіта Піліп Абуховіч кіраваў абаронай Смаленска ў 1654 г. Тады Смаленск яшчэ не належаў Маскоўскай дзяржаве, а быў адным з цэнтраў Вялікага Княства Літоўскага. Пасля доўгай аблогі Абуховіч мусіў здаць горад маскавітам, за што шмат хто называў яго здраднікам. Класічны твор тагачаснай беларускай мемуарыстыкі - “Ліст да Абуховіча”, які прыпісваюць смаленскаму шляхцічу Цяпрыяну Камуняку, перадае атмасферу таго часу. А гэта сярэдзіна сямнаццацатага стагоддзя. “Мы, дурныя ў кажухах, сем гадоў Смаленск здабывалі, - піша Камуняка, - а вы, мудрыя ў саблях, за чатырнаццаць тыдняў аддалі”. Маўляў, зазеліся вы, начальства высокае, да такой ступені, што перасталі найперш дбаць пра нацыянальны інтарэсы. Абы вам грошы ды тыя сабалі. Тым не менш, перамагла наменклатурная салідарнасць, і Сойм Вялікага Княства Літоўскага апраўдаў Піліпа Абуховіча. Апроч дзяржаўнай дзейнасці, Абуховіч займаўся яшчэ і літаратурай, пісаў вершы па-лацінску, а таксама “Дыярыюш”. Бо на двары была залатая пара беларускай мемуарыстыкі. Усе пісалі дзённікі і ўспаміны пра сваё жыццё. Найвышэйшы патрыятычны клопат пераходзіў паступова ад найвышэйшага начальства да люду паспалітага, які ў тыя часы складала ў нас пераважна сярэдняя і збяднелая шляхта.

6 верасня 1941 года ў Вільні габрэяў заганаюць у гета. Гісторыя віленскага гета поўная жаклівых фактаў. Унутры гета лютавала габрэйска паліцыя, якая, кажучь, была страшнейшая за нямецкую. Дзіўна, што ў такі жудасны час у гета працаваў тэатр. Шчасліўчыкам удавалася выбрацца з гета праз каналізацыйныя трубы, далей іх, як правіла, перапраўлялі ў глухія беларускія вёскі, дзе прасцей было схавцца ад карнікаў. А большую частку вязняў віленскага гета карнікі расстралялі ў Панарскіх гарах...

8 ВЕРАСНЯ

Аршанская бітва. Адна з найбуйнейшых бітваў на тэрыторыі Еўропы ў пачатку XVI стагоддзя. Тады маладая і амбітная Маскоўская дзяржава напала на ўсе бакі, каб пашырыць свае тэрыторыі. Найперш, натуральна, маскоўцы ірваліся на захад — на беларускія землі, якія тады ўваходзілі ў склад Вялікага Княства Літоўскага і мусілі бараніцца ад агрэсіі. Вось у такіх абставінах 8 верасня 1514 года і адбылася вялікая бітва пад Воршай на рацэ Крапіўне — кульмінацыя вайны. У

Бітва пад Воршай. Гравюра XVI ст.

жніўні 1514 года, захапіўшы Смаленск, 80-тысячнае коннае расейскае войска рушыла на Воршу і Друцк. 30-тысячная беларуская армія пад камандай вялікага гетмана Канстанціна Астрожскага сустраля расейцаў гарматамі. Бітва ўвайшла ў гісторыю як класічны ўзор вайсковага ўмельства. Астрожскі здолеў раздзяліць расейскую армію і знішчыць яе. Толькі забітых маскавітаў налічвалася 40 тысяч.

8 верасня 1943 года фашысты закатавалі **Юліуса Фучыка**, чэшскага журналіста і пісьменніка, чья фраза вядомая кожнаму чалавеку ў свеце. “Людзі, будзьце пільныя”, — казаў Фучык, маючы на ўвазе фашызм, ды мабыць і не толькі фашызм, а любую ідэалогію, якая прыкрываецца прыгожымі словамі, але мае на мэце прыгнёт чалавечай асобы.

9 ВЕРАСНЯ

У 1863 годзе загінуў ад кулі карнікаў беларускі паўстанец **Ігнат Будзіловіч**. Ён быў афіцэрам у расейскай войску, але падчас паўстання Кастуся Каліноўскага ўцёк адтуль і стварыў у Аршанскім павеце свой партызанскі атрад, з якім рушыў на Бабінавічы і Лёзна. Напрыканцы красавіка атрад разбілі, Будзіловіча схпілі і васьм такім самым вераснёвым днём у Воршы расстралялі.

10 ВЕРАСНЯ

У гэты дзень, 10 верасня 1893 года нарадзіўся беларускі археолаг **Аляксандар Ляўданскі**. Ягоны лёс тыповы для беларускага гуманітарыя першай паловы XX ст. - адукацыя, навука і, нарэшце, прызнанне ворагам уласнага народу. Гэта ён распачаў пры новай уладзе, пакулы яна была літасціва, праводзіць у Беларусі археалагічныя раскопкі — вывучаў жыццё першабытнага чалавека і старажытныя гарады: Віцебск, Воршу, Заслаўе, Барысаў, Полацак. Сёння ўжо ніяк і нічым не растлумачыш тое, чым чалавек такой мірнай прафесіі нашкодзіў уладзе і чаму быў названы ворагам народу.

10 верасня 1903 года нарадзіўся **Іван Клімаў**, партыйны і дзяржаўны дзеяч БССР. Розныя ён займаў пасады ў сталінскай сістэме ўлады, але варта згадаць, што ў 1939 годзе Клімаў некалькі месяцаў быў на чале савецкай ўлады ў Вільні, калі адсюль сышлі палякі і яшчэ не прыйшлі літоўцы. Тады за Клімавым тут выходзіла газета “Віленская праўда”. Аднак тая вечнасць цягнулася ўсяго тры месяцы. Найбольш заўважнай чыннасцю Клімава быў вываз тысячаў віленскіх інтэлігентаў,

ГІСТОРЫЯ ПАКУТ

якіх цэлымі цягнікамі адпраўлялі на Усход, дзе забівалі, катавалі і садзілі ў канцэнтрацыйныя лагеры.

10 верасня 1916 года памёр **Аляксандр Ельскі**, выдатны беларускі гуманітарый. Гэты гісторык, этнограф і пісьменнік за сваё невялікае жыццё спрычыніўся да шмат якіх добрых справаў у Беларусі. У вёсцы Замосце цяперашняга Пухавіцкага раёна Аляксандр Ельскі стварыў літаратурна-краязнаўчы музей, напісаў больш за 10 тысячаў артыкулаў пра Беларусь, якія друкаваліся ў "Геаграфічным слоўніку".

У 1929 г. нарадзіўся беларускі кампазітар **Яўген Глебаў**. Ягоняя балеты "Альпійская балада", "Тыль Упеншпільгель", "Маленькі прынц" мелі прызнанне ў шмат якіх краінах свету. Пісаў таксама музыку да кінафільмаў. Пэўна шмат хто запомніў ягоныя мелодыі з фільма "Дзікае паляванне караля паводле аповесці Уладзіміра Караткевіча.

Стаха

15 ВЕРАСНЯ

У гэты дзень у 1068 годзе ў Кіеве незадаволеныя палітыкай Ізяслава гараджане падымаюць паўстанне, вызваляюць з вязніцы папулярнага ў народзе Усяслава і садзяць яго на кіеўскі пясад. **Усяслаў** — адзін з галоўных персанажаў беларускай гісторыі, полацкі князь, празваны Чарадзеям за тое, што, нібыта, мог абяртацца ваўком. А падставіў таму — ягоны глыбокі патрыятызм. Нават будучы кіеўскім князем, ён быццам бы, абяртаўся ваўком і ўцякаў у Полацк. Усяслаў увесь час імкнуўся пашырыць абшары крывічых земляў, нападаў на Пскоў, захопліваў Ноўгарад. Падчас бітвы на Нямізе пацярпеў паразу ад Яраславічаў, тады яго і захапілі ў палон і пясадзілі ў кіеўскую турму. Пра тое, што было далей вы ўжо ведаеце. Зрэшты, доўга на кіеўскім пясадзе Усяслаў не затрымаўся — вярнуўся ў Полацк і працягваў сваё захопніцкае воінны, зноў на Ноўгарад ішоў, захопліваў Смаленск... І ў гісторыі застаўся вельмі светлым станючым персанажам — рашучым, разумным і энергічным — сапраўдным Чарадзеям.

17 ВЕРАСНЯ

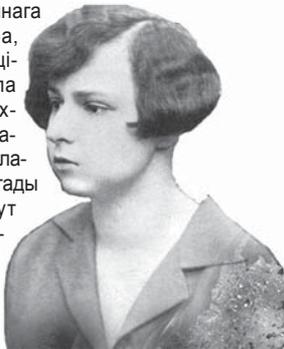
17 верасня 1891 года нарадзіўся **Антон Баліцкі** — адзін з плеяды тых беларускіх нацыянал-камуністаў, у якіх дата смерці нязменна пазначаная 1937 годам. Баліцкі быў адным з натхняльнікаў і праваднікоў дзяржаўнай палітыкі беларусізацыі. Адным з першых яго і арыштавалі. Яшчэ ў 1930 годзе, калі на мзну беларусізацыі прыйшла татальная русіфікацыя. Прысудзілі Баліцкага да 10 гадоў. Сем з іх ён паспеў адсядзець. Акурат за гэты час змянілася пакаленне інквізітараў. Новым кіраўнікам рэпрэсійнай машыны кара для Баліцкага падалася недасатковай, і ў 1937-м міністра асветы расстралялі.

17 верасня 1939 года часткі Чырвонай арміі перайшлі савецка-польскую мяжу і пачалі займаць тэрыторыю Заходняй Беларусі.

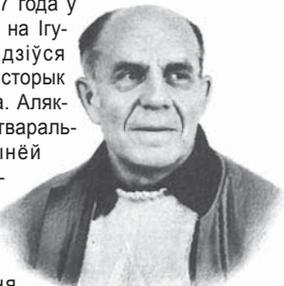
20 ВЕРАСНЯ

Сёння, 20 верасня, у 1903 годзе нарадзілася **Наталля Арсеннева**, спынная беларуская паэтка. А прыйшла яна ў наш свет у далёкім каўказскім Баку. У ейным радаводзе па жаночай лініі ёсць і расейскі паэт Лермантаў. Наталлі Арсенневай выпаў нялёгкі, а часам і трагічны лёс. Заўчасна страціла яна і мужа, і сваіх дзяцей.

Як жонка палоннага польскага афіцэра, між іншым, Францішка Кушыя, была высланая ў Казахстан. Цудам ёй удалося вярнуцца ў Беларусь, у акупаваны тады немцамі Менск. Тут працавала ў "Беларускай газеце". Пад немцамі адбыліся і прэм'еры операў Арсенневай — "Усяслаў Чарадзеі" і "Лясное возера". У 1944-м выехала на чужыну. Спачатку ў Нямеччыну, а затым у Амерыку. Праз усё сваё жыццё пранесла яна гарачую любоў да Беларусі і нянавісць да вайны. Яе верш "Магутны Божа" уважаецца цяпер за беларускі рэлігійны гімн. Па ўсім свеце пры ягоных словах беларусы схіляюць галовы і крываюць надзеяй.

20 верасня 1937 года ў вёсцы Машчаліна на Ігumenшчыне нарадзіўся **Аляксей Каўка**, гісторык і літаратуразнаўца. Аляксей Каўка быў і стваральнікам і старшынёй Маскоўскага таварыства беларускай культуры імя Скарыны.

Таксама сёння, але ўжо ў 1943 годзе, у вёсцы Нівы на Бярозаўшчыне нарадзілася **Ніна Мацяш**, наша выдатная перакладчыца і паэтка. Дзякуючы яе перакладам, беларусы адкрылі для сябе багата твораў французскай літаратуры. Паэтка Ніна Мацяш вядомая як майстрыха інтымнай лірыкі і дзіцячай літаратуры. Яе п'есы для менскага тэатра лялек сталі ўжо нацыянальнай класікай.

27 ВЕРАСНЯ

27 верасня нарадзілася **Вера Харужая**, адна з культурных постацяў у Савецкай Беларусі. Вера Харужая ўся наскрозь была рэвалюцыянеркай, арганізавала ў міжваеннай Заходняй Беларусі камсамол, падпольны, натуральна, а калі польскія ўлады яе арыштавалі і абмянялі на палітвязняў з Савецкага Саюза, дык недзе ў Сярэдняй Азіі была на партыйнай працы. Пасля, ужо ў часе вайны з немцамі, арганізавала савецкае падполле ў Віцебску, за што фашысты яе закатавалі.

27 верасня 1944 года памёр **Канстанцін Быліч**, акцёр нацыянальнага Купалаўскага тэатра. Выглядае, што з усіх катэгорыяў твораў акцёрам шанцавала найменш. Бо публіцы застаецца толькі верыць у іхні талент паводле ўскосных сведчанняў — апісанню ігры на сцэне і фотаздымкаў.

Магчыма сённяшняе пакаленне акцёраў застаецца ў памяці больш трывала дзякуючы відэазапісу спектакляў. Што да Канстанціна Быліча, які верагодна цалкам заслужана быў Заслужаным артыстам Беларусі, дык мы ніколі не пабачым яго ў ролі Андрэя ў галубкоўскіх "Плытагонах", Кастуся Каліноўскага ў спектаклі паводле аднайменнай п'есы Мірочка ці Фердынанда ў "Каварстве і любові" Шылера.

27 верасня 1977 года дала першы ток **Чарнобыльская АЭС** — першая ўкраінская атамная электрастанцыя.

30 ВЕРАСНЯ

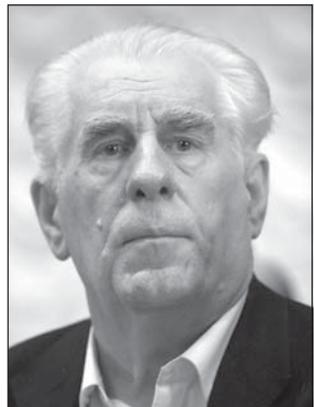
30 верасня 1892 года нарадзілася пісьменніца-мемуарыстка **Зоська Верас**. Яна пражыла доўгае жыццё і таму ведала многіх класікаў беларускай літаратуры і палітыкаў, пра што пакінула шмат успамінаў. Большую частку жыцця Зоська Верас пражыла ў Вільні, у Панарскіх гарах. Яе дом называлі Лясной хаткай. Там і сапраўды ўсё было быццам на ўскрайку цывілізацыі. Туды неяк не даходзілі спраўцы НКУС, а пасля — гестапаўцы. Менавіта туды, у Лясную хатку да Зоські Верас вярталіся пасля ГУЛАГу многія віленчукі.

Дата нараджэння - 30 верасня - зашыфраваная ў псеўданіме Людвікі Сівіцкай — Зоська Верас. Між іншым, Зоська Верас займалася батанікай і пісала вершы для дзяцей.

30 верасня 1957 года памёр **Баляслаў Брэжжа** — беларускі гуманітарый, навуковец і даследчык. Чалавек вельмі рознабаковых інтарэсаў, які праводзіў археалагічныя раскопкі, вывучаў беларуска-латышскія ўзаемаадносіны, латгалскі дыялект, гісторыю паўстання Каліноўскага на Віцебшчыне.

А яшчэ 30 верасня ў 1992 годзе не стала **Міколы Бірылы** — мовазнаўца, які найболей зрабіў у справе вывучэння беларускай антрапаніміі — гэта значыць, у вытлумачэнні беларускіх імёнаў і прозвішчаў. Вы і сёння можаце ўзяць даведнік Бірылы і прачытаць там, чаму ваша імя Кастусь, а прозвішча Цюцюкевіч, і адкуль усё гэта ўзялося.

30 верасня 1991 года прысудзілі нарэшце званне народнага паэта Беларусі **Нілу Гілевічу**. Як толькі гэта здарылася, спадар Гілевіч разрабіўся артыкулам пра тое, што трэба "падвесці рысу" і болей звання "народны паэт" не прысвойваць. Маўляў, паэты цяпер пайшлі слабаватыя і занадта іх шмат, таму не трэба прафанаваць святое званне.

А роўна праз год, 30 верасня 1992 года, народным паэтам стаў **Рыгор Барадулін**.

30 верасня 1452 года **ган Гутэнберг** вынес са сваёй майстэрні першую ў гісторыі чалавецтва друкаваную кнігу. Адбылося гэта ў нямецкім горадзе Майнцы. Тую падзею многія называюць найважнейшай у гісторыі цывілізацыі.

30 верасня 1885 года дзверы Варшаўскай турмы зачыніліся за спіноў **Марыі Багушэвіч**... Дваццацігадовая дзяўчына развіталася са свабодай назаўсёды. Беларуская рэвалюцыянерка Марыя Багушэвіч нарадзілася ў вёсцы Цяперка, што каля Клецка, была членам партыі "Пралетарыят", узначальвала дапаможную арганізацыю Таварыства Чырвонага Крыжа. Пасля арышту кіраўнікоў партыі Манцэвіча і Разумейчыка Марыя стала на чале цэнтральнага камітэту "Пралетарыяту". Але неўзабаве арыштавалі і яе... Пасля двух гадоў у Варшаўскай цытадэлі Марыю высылаюць у Сібір, дзе яна і памірае ў Краснаярскай перасыльнай турме.

30 верасня 1885 года дзверы Варшаўскай турмы зачыніліся за спіноў **Марыі Багушэвіч**... Дваццацігадовая дзяўчына развіталася са свабодай назаўсёды. Беларуская рэвалюцыянерка Марыя Багушэвіч нарадзілася ў вёсцы Цяперка, што каля Клецка, была членам партыі "Пралетарыят", узначальвала дапаможную арганізацыю Таварыства Чырвонага Крыжа. Пасля арышту кіраўнікоў партыі Манцэвіча і Разумейчыка Марыя стала на чале цэнтральнага камітэту "Пралетарыяту". Але неўзабаве арыштавалі і яе... Пасля двух гадоў у Варшаўскай цытадэлі Марыю высылаюць у Сібір, дзе яна і памірае ў Краснаярскай перасыльнай турме.

Гістарычны сектар

ДЗЕНЬ НАРАДЖЭННЯ СЛАВУТАГА ЗЕМЛЯКА

25 ВЕРАСНЯ 1765 ГОДА НАРАДЗІЎСЯ МІХАЛ КЛЕАФАС АГІНСКІ, ВЫБІТНЫ БЕЛАРУСКІ ПАЛІТЫК, ЧАЛАВЕК, ПЕРАЛІК ПАСАДАЎ І ЗАСЛУГ ЯКОГА ЗАНЯЎ БЫ ШМАТ ЧАСУ, ЧАЛАВЕК, ЖЫЦЦЁ І ТВОРЧАСЦЬ ЯКОГА ВАРТА ПРЫГАДВАЦЬ НЕ ТОЛЬКІ Ў ДЗЕНЬ ЯГО НАРАДЖЭННЯ.

Агінскі – прадстаўнік старажытнага беларускага роду. Вядомы беларускі кампазітар-аматар. Ён стварыў каля 20 папулярных паланезаў, пісаў маршы, менуэты, мазуркі, вальсы, рамансы...

Твор, па якім беспамылкова пазнаюць яго аўтара – паланез ля-мінор “Развітанне з Радзімай”. Гісторыю яго стварэння і хацелася б сёння прыгадаць.

Гэта былі прыгожыя і трагічныя дні незабыўнага 1794 года. У Кракаве пачалося паўстанне за незалежнасць Рэчы Паспалітай, узначаленае Тадэвушам Касцюшкам. Паўстанне хутка ахапіла ўсю краіну. Калі хваля яго дакацілася да Вільні, у шэрагі барацьбітоў за свабоду ўключыўся дваццацігадовы граф Міхал Клеафас Агінскі, на той час вялікі літоўскі падскарбій.

Агінскі заявіў Нацыянальнаму Сходу, членам якога неўзабаве стаў, што ён прыносіць “у дар радзіме сваю маёмасць, працу і жыццё”. Ён сфарміраваў на свае ўласныя сродкі вайсковую частку і, стаўшы на яе чале, удзельнічаў у баявых дзеяннях. З гэтага часу фамільны герб на пячатцы Агінскіх быў заменены на словы “Свабода, пас-

таянства, незалежнасць”. Сябе Агінскі называў грамадзянінам, жаўнерам рэвалюцыі.

Свае незвычайныя музычныя здольнасці кампазітар прысвяціў справе свабоды. Для вайсковай часткі, якой ён кіраваў, Міхал Клеафас напісаў марш. Ён пісаў таксама ваенныя і патрыятычныя песні, якія надавалі энергію і энтузіязм сябрам па зброі.

Паўстанне было зламана. Касцюшка цяжка паранены і ўзяты ў палон. Многія змагары развіталіся з краем, паклаўшы за яго жыццё, а тыя, што засталіся ў жывых, таксама гублялі былую радзіму. Рэч Паспалітая дажывала апошнія месяцы. Граф Агінскі назаўсёды пакідаў Беларусь, выпраўляючыся ў эміграцыю, бо ў краіне, якую захапіла Расейская імперыя, ягоныя старанні ўжо не былі патрэбныя. Міхал Клеафас пакідаў свой маёнтак Залессе каля Смаргоні. Каму пашчасціла бываць у тых мясцінах і бачыць радавы палац Агінскага, прыгожыя тапалёвыя прысады ля яго, той пераканаўся, што знаёмая музыка там дагэтуль гучыць у паветры, быццам Агінскі яе не прыдумаў, а толькі падслухаў у тамтэйшых гаёў і лугавінаў, у высокага беларускага неба, афарбаванага ў восенс-

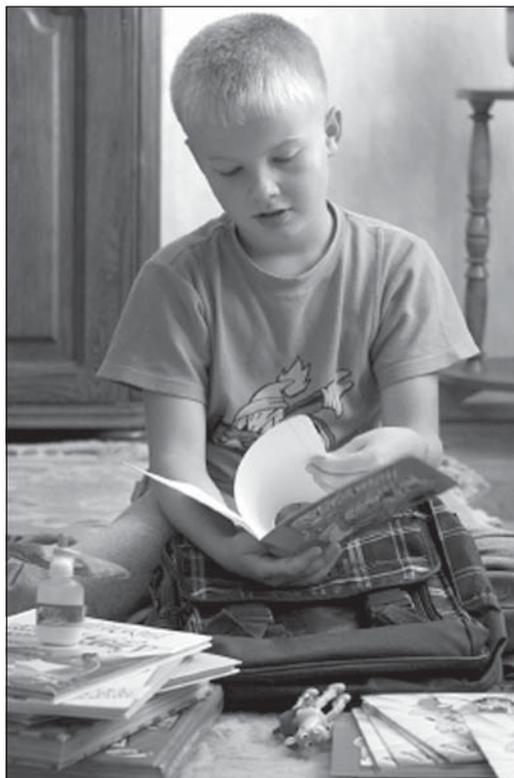
кія колеры развітання - Развітанне з Радзімай.

Вось так нарадзіўся тужлівы, гарачы і адданы паланез, драматычная паэма пра развітанне з самым дарэгім сэрцу – бацькоўскім краем, паланез, якому наканавана была любоў народа і доўгае жыццё...

Алена ДЗЕМІДЗЮК

ДА 2004 ГОДА Ў БЕЛАРУСІ БУДЗЕ ЗАКРЫТА 231 БЕЛАРУСКАЯ ШКОЛА

У АДПАВЕДНАСЦІ З ПАСТАНОВАЙ МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ АД СЕЛЕТНЯГА НАВУЧАЛЬНАГА ГОДА Ў БЕЛАРУСІ СКАРАЧАЮЦЦА 100 ШКОЛАЎ. ДА 2004 ГОДА ПЕРАСТАНУЦЬ ІСНАВАЦЬ ЯШЧЭ 131 ПАЧАТКОВАЯ І БАЗАВАЯ НАВУЧАЛЬНАЯ ЎСТАНОВА. СПЕЦЫЯЛІСТЫ ЗАЯВЛЯЮЦЬ, ШТО ГЭТА НОВЫ НАСТУП НА СІСТЭМУ БЕЛАРУСКАМОЎНАГА НАВУЧАННЯ, БО ЎСЕ ГЭТЫЯ ШКОЛЫ – БЕЛАРУСКІЯ.

Ці будзе гэты хлопчык хадзіць у беларускамоўную школу? А ў ВНУ?

Фота: IREX/ProMedia

Катастрафічнае скарачэнне колькасці першакласнікаў і гэтак жа недахоп грошай на развіццё сярэдняй школы ў Міністэрстве адукацыі называюць асноўнымі прычынамі, па якіх была распрацавана дзяржпраграма аб укамплектаванні пачатковых і сярэдніх школаў. Так, сёлета ў першы клас пойдуць на 52 тыс. дзяцей менш, чым у мінулым годзе, а ў наступным школьнікаў чакаецца яшчэ менш. Усяго ж за тры гады ў Беларусі будуць скарачаны 231 пачатковая і сярэдняя школа – **усе беларускія!** Гаворыць інспектар галоўнага ўпраўлення сярэдняй адукацыі Аляксандр Улога: «У раённых цэнтрах такога не бывае – у асноўным гэта вясковыя школы. Вясковыя школы ў нас з беларускай мовай навучання. А калі ў вёсцы зачыняецца пачатковая школа, то моладзі там не застаецца».

Акрамя таго, за тры апошнія гады ў Беларусі была пераведзеная на расейскую мову навучання 101 беларуская школа. Так што сёння па-беларуску навучаюцца толькі 27% ад агульнай колькасці школьнікаў. Усё гэта адбываецца на тле дзяржаўнай праграмы аб пашырэнні сферы выкарыстання беларускай мовы, распрацаванай Міністэрствам адукацыі ў мінулым годзе. Паводле гэтага дакумента, у кожным раёне гарадской і сельскай мясцовасці павінны быць не менш як адзін беларускі садок і школа. Аднак праграмы застаюцца на паперы, затое рэальным ёсць наступ на беларускую сістэму адукацыі – гаворыць старшыня грамадскага аб'яднання Таварыства беларускай школы Аляксандр Лозка: «Калі б на самой справе праграма дадатковых мер па пашырэнні роднай мовы ў сістэме адукацыі была выкананая, то гэта быў бы вялікі крок наперад. Але адчуваецца

супраціў, не ўсё робіцца як трэба. І, безумоўна, працэс скарачэння беларускай школы вельмі дрэнны для беларускай нацыі».

Скарачэнне вясковых школаў стварае таксама і праблему працаўладкавання для настаўнікаў, асабліва вострую ў сельскай мясцовасці. Гаворыць кіраўнік рады дырэктараў беларускіх школаў Аляксандр Сядзьяка: «Шмат настаўнікаў застаюцца без працы. Маладых настаўнікаў з педвучэльняў выпускаецца шмат, а працы няма. І проста абвал тэлефанаванняў – ці ёсць у вас вакансіі. Па ўсёй краіне такая сітуацыя».

Яшчэ адной праблемай, звязанай з узбудаваннем вясковых школаў, становіцца неабходнасць падвозкі школьнікаў з аддаленых вёсак. Але яна цалкам ляжа на плечы сельсаветаў і мясцовых гаспадарак. А пры сённяшняй беднасці калгасу – на плечы бацькоў.

Паводле Радзё Свабода

Школьны званок. Дзесьці ён ужо не прагучыць...

РОК-КЛУБ НА ВОЛЫНКЕ: ЗАЧЕМ ЭТО НУЖНО?

ПРОГУЛИВАЯСЬ ВЕЧЕРКОМ ПО УЛИЦАМ РОДНОГО ГОРОДА, Я ИНОГДА ЗАМЕЧАЮ, КАК ПРИСТАЛЬНО РАЗГЛЯДЫВАЮТ МОЙ «ПРИКИД» ПРОХОДЯЩИЕ МИМО БРИТОГОЛОВЫЕ МОЛОДЧИКИ. «МЕТАЛЛЮГА, ГАД, ПОШЕЛ. УБИВАЛ БЫ ТАКИХ!» — ДОНОСИТСЯ ВСЛЕД.

Любители «поубивать» традиционно собираются в неблагоприятных районах города, любители покурить и попить где-то там же. «Металлюги» сидят дома и общаются по телефону.

Вот уже более девяти месяцев в Бресте существует рок-клуб. Я думаю, многие слышали о нем, некоторые там были и лишь единицы точно знают, что он из себя, собственно, представляет. Поводом для беседы с президентом (ну, прямо глава музыкального государства) Кириллом Курбатским послужил распространяющийся по городу слух, что проведение ежегодного фестиваля молодежной музыки «Золотая осень» горисполком целиком доверил клубу. Банальное интервью по схеме «вопрос-ответ», заготовленное загодя еще не успело начаться, а знакомство на свежем воздухе с Кириллом и его «боевыми» друзьями и организаторами по совместительству состоялось. Попробую вкратце изложить, что мне рассказали эти товарищи.

Кирилл Курбатский, являясь давним поклонником рока, помнит еще то темное время, когда приходилось ездить в Минск с собственными кассетами, чтобы там переписать музыку. По его словам, тогда не надо было никому говорить, какого числа будет День рождения Виктора Цоя. Все знали и вечером собирались на Советской. «Рок был тогда смыслом жизни, а не хобби, — с гру-

стью замечает президент клуба. — Не обязательно носить грязные волосы и майку с Кобейном, чтобы называться неформалом. Стоит просто жить музыкой, которую любишь».

Идея создать то, чего так не хватало его поколению рокеров — постоянное место, где можно пообщаться, послушать музыку, попить пива и поиграть на гитаре, — родилась пару лет назад. Захотелось сделать единую материальную базу для неформальной молодежи Бреста. Например, музей рок-музыки, фонотеку, точку для репетиций и концертов. Мысль, согласитесь, хорошая. По крайней мере, альтернатива чердакам и подвалам.

Идею поддержали, одобрили и предложили в качестве штаб-квартиры не Клуб Железнодорожников и не ДК Профсоюзов (а учредители клуба на холлы этих контор явно надеялись), а только отремонтированный Дом культуры на Волынке. В довесок выдали еще какую-то аппаратуру и благословили.

В ЦУМе был выпрошен пластиковый манекен по кличке Петрович. Петрович стал символом клуба. Началась активная деятельность. Вечера, посвященные различным музыкантам и группам, концерты и даже один довольно крупный рок-фести-

валь, в котором приняло участие около двух с половиной десятков групп. Клуб становился известным все более широкому кругу людей.

Еще существует ошибочное мнение, что рок-клуб только для групп и туда можно ходить исключительно на концерты, если будет желание, а клуб создавался специально для каждого желающего.

Приходи, общайся, смотри, слушай.

Отсутствие денег не позволяет клубу купить аппаратуру, пополнить фонотеку, притянуть к себе людей. И еще как-то обидно стало за наше поколение, когда Кирилл упомянул о совершенно наплевательском отношении к имуществу клуба. А я-то думал, что совковое мышление вымирает...

Ладно! Не будем о грустном.

Есть новые идеи, планы, надежды.

Осталось собрать людей и надеяться на их поддержку и помощь. Скоро «Золотая осень», вот тогда-то, надо полагать, все станет на свои места.

Денис ДЕНИСОВ
(den_s@tut.by)

ЗЕМФИРА ПРОМЕЛЬКНУЛА В МИНСКЕ

РАДИ ВСТРЕЧИ С ЖУРНАЛИСТАМИ ЗЕМФИРА ПРИЕХАЛА В БЕЛОРУССКУЮ СТОЛИЦУ НА ОДИН ДЕНЬ.

В гостинице «Планета» её появления ждали минут сорок. Во время проведения «сборища» певица неоднократно признавалась, что в свою частную жизнь папарацци давно не пускает и не выходит с представителями СМИ на уровень душевной беседы. Поэтому ответы на все вопросы были сдержанными и конкретными.

Земфира

«14 недель тишины» будут звучать 9 сентября в Минске, 15 сентября — в Пинске, 19 сентября — в Гродно и 22 сентября — в Витебске. В перерывах между концертами Земфира также собирается принять участие в Киевском фестивале «Просто рок». 13 новых песен записаны в Питере, на «Студии Грамзаписи», бывшей «Мелодии». Сведение альбома и мастеринг проходили в престижной лондонской студии «Сфера».

На сегодняшний день в новом составе группы: клавишник Сергей Миролюбов, гитарист Вадим Соловьев, бас-гитарист Ринат Ахмадиев и Игорь Джавад-Заде (барбаны). Расставание с предыдущими музыкантами, по словам Земфиры, произошло достаточно естественно и бескровно. «Мы побеседовали и пришли к выводу, что альбом я постараюсь сделать с другими, сессионными музыкантами». Возможно, из-за нервных переживаний Земфира много курит, при этом регулярно занимается спортом и плюет на журналистов.

Макс СЕЛЯГИН
(maxseljagin@mail.ru)

ТРЫ ЦЫГАРЭТЫ Ё ДЗЕНЬ ДАВДУЦЬ ДА ІНФАРКТУ

ДЗЯЎЧАТЫ, ЯКІА ЛЮБЯЦЬ “ПАСМАЛІЦЬ” ЦЫГАРЭТКУ, ЧАСТА СУЦЯШАЮЦЬ СЯБЕ ТЫМ, ШТО НЕ ўчыняць вялікай шкоды сваіму здароўю, КАЛІ БУДУЦЬ ПАЛІЦЬ РЭДКА.

Але навукоўцы даказалі, што такое перакананне — чыстай вады самападман, паколькі нават ТРЫ цыгарэты ё дзень павялічваюць рызыку сардэчных захворванняў у два (!) разы.

Дацкія навукоўцы, грунтоўчыся на выніках праведзенага імі дваццацідвухгадовага даследавання, сцвярджаюць, што нават тыя, хто, па іх словах, толькі “забаўляецца” цыгарэтамі, ставяць пад сур’ёзную пагрозу сваё здароўе.

Да таго ж, у найменш выгодным становішчы аказваюцца прадстаўніцы прыгожага полу, якія паліць. У іх рызыка атрымаць розныя хваробы, асабліва звязаныя з сардэчна-сасудзістай сістэмай, значна вышэй, чым у мужчын. Для палільшчыкаў мужчынскага полу верагоднасць набыць такую напрыемнасць, як сардэчны прыступ, павялічваецца ў два разы, калі яны выпальваюць ад шасці да дзевяці цыгарэтаў у дзень, у той час як для дзясчат дастаткова і трох. Даследчыкі лічаць, што адмоўны ўплыў тытуно на жаночы арганізм мацнейшы. Верагодна, з тае прычыны, што нікацін парушае рух жаночага гармона эстрагена, прызначанага абараняць дзясвочы арганізм ад сардэчных захворванняў. Ну што ж? Зноў вернемся да рытарычнага пытання “паліць або не паліць”. Варта падумаць... Ці не?

Макс СЕЛЯГИН
(maxseljagin@mail.ru)

«ЖЕЛЕЗНЫЕ БРАТЯ» ШОССЕЙНЫХ ДОРОГ

БАЙКЕРСКОЕ ДВИЖЕНИЕ В БЕЛАРУСИ НАЧАЛОСЬ ЕЩЕ В 80-Х ГОДАХ. МНОГИЕ ПОМНЯТ, КАК «СУМАСШЕДШИЕ» ПАРНИ, ДО БЕЗУМИЯ ВЛЮБЛЕННЫЕ В СВОИ «ЖЕЛЕЗНЫЕ ИГРУШКИ», СОБИРАЛИСЬ ВО ДВОРАХ И ГОНЯЛИ НА СТАРЕНЬКИХ «ЯВАХ».

Со временем старенькие «Явы» заменили мощные «Ямахи», «Судзуки», «Хонды», а также усовершенствованные «Уралы» и другая собранная своими руками мототехника.

Одним из самых ярких представителей байкерского движения в Беларуси является клуб «Железные братья». Организатором его же является один из наиболее известных и колоритных байкеров Минска Дмитрий ГОЛУБОВИЧ по прозвищу ХЭНК. Потом появились новые люди — Александр КАНИКОВСКИЙ и Валерий БУТКЕВИЧ, вместе с которыми и был создан мотолюб. Было это в апреле 98-го.

Сегодня клуб — деятельная организация, принимающая активное участие в различных байкерских слетах. «Железные братья» не раз представляли нашу страну на «Байк-шоу» в Москве, на слетах байкеров «Харлей-Дэвидсон» в Варшаве. Кстати, с пятого по счету, белорусы увезли домой три приза из пяти в номинациях: «Медленная

езда на тяжелых мотоциклах», «Рука мужчины» (армреслинг), и часы «Ролекс», разыгранные в лотерею. На втором слете «Судзуки» ребята взяли приз в конкурсе «На ловкость».

Клуб элитный с точки зрения того, что собрались здесь серьезные люди с устоявшимися взглядами. Каждый отвечает за определенный участок работы: кто-то — за техническую часть, ремонт и продажу мотоциклов, тюнинг, а кто-то — за идеологию, пропаганду движения в средствах массовой информации.

Отличительная черта байкеров — уважение друг к другу, чтобы каждый мог рассчитывать на плечо товарища. Качество байкера особенно проявляются при выездах на большие расстояния — отношение к дороге, товарищам. Тут видно, что чего стоит и на кого можно положиться. Все байкеры — родственные души, объединенные тягой к мотоциклу. Он в их жизни — как стержень отношений: вокруг него все, ради него все. Мотолюб — это свой маленький мир, как семья. Поэтому и название клуба «ЖЕЛЕЗНЫЕ БРАТЯ».

P.S. Молодые и начинающие, а также не очень, байкеры! Редакция нашей газеты будет рада опубликовать информацию о ваших объединениях и клубах, мероприятиях с вашим участием. Всё это делается для того, чтобы увеличить интерес молодежи к байк-движению в городе и области.

Макс СЕЛЯГИН

(maxseljagin@mail.ru)

ВИРТУАЛЬНЫЙ БРЕСТ

16 ИЮНЯ 2000 ГОДА РОДИЛСЯ САЙТ «ВИРТУАЛЬНЫЙ БРЕСТ» (АДРЕС: HTTP://VIRTUAL.BRESTTELECOM.BY), АВТОРОМ КОТОРОГО ЯВЛЯЕТСЯ АНДРЕЙ КУХАРЧИК.

Сам сайт был открыт на сервере Бресттелекома. На первых порах это был скромный, ничем не выдающийся сайт в страшных ядовито-желтых тонах, а уже потом он стал информационно-развлекательным региональным порталом. Проект некоммерческий, и поэтому о самоокупаемости не может идти и речи.

«Виртуальный Брест» задумывался как сайт для города Бреста. И уже в первый год сайт вышел в лидеры среди своих собратьев и объединил под своим порталом лучшие Брестские работы и их авторов. Но самая главная цель сайта — это популяризация сети Интернет в городе. Проект объединил Брестское виртуальное общество, так что оно просто не могло воспринять его иначе, как на «ура». До «Виртуалки» в Бресте были объединены только Фидошники, а теперь и интернетчики. История его развития и становления — это тема для отдельного интересного разговора. На сегодня в нем более 500 зарегистрированных ников, хотя реальных пользователей конечно меньше. Но это люди, которые общаются между собой, организуют встречи, ищут общий язык, учатся, создают свои сайты, помогают друг другу и т.д.

Из минусов же можно назвать слабую распространенность доступа к сети у жителей города, а значит и небольшую заинтересованность именно в брестских интернет-ресурсах. В основном, сетевые жители — это подростки или молодые люди, часто очень заносчивые и амбициозные. С ними нужно держать ухо востро, иначе очень просто можно попасть впросак. А плюсы — это, несомненно, неплохой и недорогой хостинг (относительно, конечно, о профессиональных проектах я не говорю). Доступ к сайту для обновления по упомянутому выше гостевому входу, что выливается в крупную экономию. Наличие бесплатного места для пробы сил на сервере Брестоблетелекома, оплата услуг доступа к Интернету и хостинга одной квитанцией вместе с телефоном, недорогая регистрация.

Макс СЕЛЯГИН

СУМЕСНАЕ ЖЫЦЦЁ ДА ШЛЮБУ ВЯДЗЕ ДА РАЗВОДАЎ

Наядуна Амерыканскі цэнтр па кантролю і папярэджанню хвароб абнародаваў вынікі даволі цікавага даследавання. Як не здзіўна, яно было праведзена па замове кіраўніцтва ЗША. У даследаваннях прынялі ўдзел 11 тыс. жанчын ва ўзросце ад 15 да 44 гадоў.

Выявілася, што пары, якія не жылі сумесна да вяселля, маюць большы шанец захаваць сям'ю. Часцей распадаюцца шлюбны, якія былі заключаны ў ранняй маладосці, пры недахопе грошай і адсутнасці рэлігійных перакананняў, а таксама ў тых пар, бацькі якіх знаходзяцца ў разводзе.

У той жа час, як сцвярджаюць сацыёлагі, болей шанцаў захаваць саюз у грамадзянскім шлобе, не рэгістручы зносіны афіцыйна. Вось і падумайце!

Макс СЕЛЯГИН

АБ'ЯВЫ

Рэдакцыя бюлетэня «Дзедзіч»
шукае
распаўсюджвальнікаў выдання
ў навучальных установах
Берасця і вобласці.
Тэл. (0162) 22-90-97.

Рэдакцыя бюлетэня «Дзедзіч»
запрашае да супрацоўніцтва
карэспандэнтаў з Берасця і
гарадоў вобласці.
Калі вы жадаеце выказаць
свае думкі на нашых
старонках, тэлефануйце:
(0162) 22-90-97.

ул. Мушкінская, 16/1
тел.: 222-111
8-0296-25-19-80

MEБЕЛЬ
КАНЦТОВАРЫ

для школьніка, студента і бізнесмена

АБ'ЯВЫ ВІЛЕНСКИ ПЕДАГАГІЧНЫ УНІВЕРСІТЭТ ЗАПРАШАЕ

Кафедра беларускай філалогіі факультэта славістыкі Віленскага педагагічнага ўніверсітэта абвешчае набор абітурыентаў па спецыяльнасці беларуская філалогія з магчымасцю атрымання дадатковай спецыяльнасці: журналістыка, культуралогія, маркетынг антыкварнай справы, геапалітыка. У Беларусі дыплом універсітэта мае юрыдычную сілу. Навучанне завочнае, платнае. Структура навучання ва ўніверсітэце мае тры ступені: бакалаўр, магістр, дактарант. У час вучобы замежныя студэнты змогуць атрымаць бясплатныя шматразовыя візы, папрацаваць у багатых архівах і бібліятэках Літвы, пазнаёміцца з мовай і культурай народа-суседа, узяць удзел у культурным жыцці беларускай дыяспары. Можна таксама паспрабаваць свае сілы ў беларускіх праграмах літоўскага радыё і тэлебачання, газетах Літвы. Прыём дакументаў для замежных грамадзян да 15.09.2002 г., для грамадзян Літвы – да 15.10.2002 г. Для паступлення неабходна даслаць наступныя дакументы: атэстат альбо дыплом вышэйшай школы (копія), 3 фотакарткі (3x4), выпіску з працоўнай кніжкі (калі ёсць), заяву на імя рэктара.

Дакументы дасылаць на адрас: Baltarusi filologijos katedra (кафедра беларускай філалогіі) Vilniaus pedagoginis universitetas Student g. 39-527 2004 Vilnius LIETUVA.

Падрабязная інфармацыя: тэл./факс (8-10-370-2) 75 16 04, 75 03 60, маб.тэл. (8-10-370) 9806710, тэл. у Баранавічах: (8-0163) 47 05 03, e-mail: belfil@vpu.lt, http://www.kraj.org/ belfil.

НАША ПОШТА

ЯК ЖЫВЕШ, ДЗЕДЗІЧ?

Прывітанне!

Піша вам прыхільніца вашай дзейнасці і вашага бюлетэня. Вельмі хочацца спадзявацца, што мой ліст не застанецца без увагі.

На гэты момант у студэнцкім асяроддзі, на жаль, не існуе аналагічных выданняў, акрамя вэшага, канешне ж. Такім чынам, ваша дзейнасць – гэта сапраўды нешта цудоўнае. Вы робіце вельмі неабходную справу, азнаямляючы моладзь з цікавымі фактамі і падзеямі нашага жыцця.

Хочацца, каб на старонках "Дзедзіч" з'яўлялася больш артыкулаў аб дзейнасці моладзевых арганізацый Берасцейшчыны, групіўкаў, музыкантаў і іх перспектывах (асабіста я пад "музыкантамі" маю на ўвазе рок-гурты горада).

Мне вельмі падабаюцца публікацыі вершаў маладых паэтаў. Друкуйце іх больш. Выконвайце сваю справу і не спыняйцеся.

Жадаю дапамагачь вам, чым здольна. Буду рада, калі якія-небудзь з маіх ідэй рэалізуюцца на старонках вашага выдання. Спадзяюся, усё ў вас атрымаецца.

Ксюша С.
Студэнтка БРДУ.

АД РЭДАКЦЫІ

Паважаная Ксюша С.! Вялікі дзякуй Вам за ліст, і вашыя прапановы. Наша рэдакцыя паспрабуе, як зможа, іх ажыццявіць. Але ж хочацца не пагадзіцца з вашым меркаваннем наконт таго, што у нашым горадзе няма больш выданняў, якія б вылікалі цікавасць у студэнцтва. У Берасці існуе некалькі газет для вучняў пра іх жыццё і адпачынак. Іншая справа, што гэтыя выданні, на жаль, не карыстаюцца вялікай павагай шанюўнага студэнцтва і не маюць вызначанай перыядыкі. Прыходзіць да нас. Спадзяюся, вашыя здольнасці змогуць ажыццявіць у калектыве нашага выдання.

Намеснік рэдактара **Максім СЕЛЯГІН**

СТЫПЕНДЫІ ДЛЯ НАВУКОЎЦАЎ АД WOODROW WILSON

Міжнародны цэнтр Woodrow Wilson штогадова выдзяляе 20-25 стыпендыі для прыватных асобаў, якія маюць выбітныя праекты ў розных галінах сацыяльных і гуманітарных навук як на нацыянальным, так і на міжнародным узроўні.

Праекты могуць закранаць пытанні дзяржаўнай палітыкі, ці пытанні забеспячэння гістарычных або культурных падставаў для вырашэння актуальных палітычных праблем. Цэнтр асабліва зацікаўлены ў праектах, што дэтальна разглядаюць зладзённыя грамадзкія пытанні, а таксама прапаноўваюць шляхі для іх вырашэння.

Заявы прымаюцца ад кандыдатаў з любой краіны. Кандыдаты з выбітнымі здольнасцямі і вопытам могуць прэтэндаваць на стыпендыю. Навуковыя супрацоўнікі маюць магчымасць падаць за-

яву пры наяўнасці навуковай ступені не ніжэй за кандыдата навук. Прэтэндэнты з навуковымі ступенямі павінны прадаставіць публікацыі па сваёй тэматыцы. Іншым прэтэндэнтам неабходна паказаць адпаведны прафесійны ўзровень.

Усе прэтэндэнты павінны добра валодаць англійскай мовай.

Тэрмін падачы заяваў - да 1 кастрычніка 2002 года.

Дадатковая інфармацыя: <http://wwics.si.edu/FELLOWS/FELLOWSH.HTM>.

Scholar Selection and Services Office, Woodrow Wilson International Center for Scholars, One Woodrow Wilson Plaza, 1300 Pennsylvania Avenue, N.W., Washington, D.C. 20004-3027. E-mail: fellowships@wwic.si.edu, Phone: 202/691-4170, Fax: 202/691-4001.

Сябрукі!

Калі самотна?! Дам параду я ахвотна!
Кніжку добрую прыдбай – напаткаеш Зямлі рай!
Трэба ў гэтым дапамога?! Вырушай хутчай у дарогу,
Знайдзі дзядзьку Андруса – мара спраўдзіцца ўся!

Для кахай, ці малага, сваякоў, бацькоў ці Бога,
Адшукаеш кніжку ты – пасябруеш назаўжды!

Дзядзька АНДРУСЬ

ПРАПАНУЕ – шмат добрых беларускіх кніжак;
ДАПАМОЖА – адшукаць патрэбную кнігу;
ЗЛАДЗІЦЬ – на замову паважны кнігазбор;
А ТАКСАМА параіць, як пазбавіцца непатрэбных Вам кніг.

Дзядзьку Андруса проста адшукаць на сайце "ВАДУТЫ" па адрасе: **д. 24, вул. Камсамольская, г. Баранавічы, тэл. 8 (0163) 41-70-57; 41-79-51**

У выпадку маёй адсутнасці пакіньце Вашыя кантакты.
Калі ласка! Заходзьце ды тэлефануйце!

© павяліч, малым Андруса

АБ'ЕКТЫЎНА ПРА РЭАЛЬНАЕ

РАДЫ" РАЦЫЯ

НА КАРОТКІХ ХВАЛЯХ

6035 кГц (49 м) 08:00-10:00

6180 кГц (49 м) 13:00-15:00

6050 кГц (49 м) 21:00-23:00

НА СЯРЭДНІХ ХВАЛЯХ

612 кГц (490 м) 07:00-11:00

WWW.RACYJA.PL

220102, Менск, а/с 144

Берасцейскае абласное аддзяленне Грамадскага аб'яднання ПРАВААБОРОНЧЫ ЦЭНТР «ВЯСНА»

прапануе грамадзянам бясплатную прававую дапамогу.

(адміністрацыйнае і грамадзянскае права, парушэнні правоў чалавека)

Звяртайцеся на адрас: г. Берасце, бульвар Шаўчэнка, д. 7, кв. 24. Тэл./факс: (0162) 20-13-95.

ШАНОЎНЫ ЧЫТАЧ!

Каб зрабіць наш бюлетэнь больш цікавым і прывабным для цябе і тваіх сяброў, мы звяртаемся да цябе з просьбай адказаць на гэтае пытанне і даслаць адказ на адрас: **224000, г. Берасце, вул. Жураўліная, д. 20, кв.2.**

Будзем вельмі ўдзячныя за тваю дапамогу ў стварэнні цікавай сучаснай газеты, а для лянівых паведамляем, што сярод тых, хто дашле нам свае заўвагі, мы разыграем 3 аўдыёкасеты з музыкой беларускіх гуртоў.

Чаго не хапае на старонках "Дзедзіч", якую інфармацыю ты хацеў бы атрымаваць праз яго:

УВАГА!

Працягваецца бясплатная падпіска на Інфармацыйна-аналітычны бюлетэнь "Дзедзіч".

Калі ты жадаеш атрымаваць яго больш стала і аператыўна, запоўні гэты купон і дашлі яго на адрас:

224000, г.Берасце, вул. Жураўліная, д. 20, кв. 2.

Чаму ты вырашыў падпісацца:

Прозвішча:

Імя:

Імя па бацьку:

Паштовы адрас:

Тэлефон:

СПАЗНАЙ СЯБЕ

ЦІ ЗДОЛЬНЫ ТЫ
ВЫРАШАЦЬ ПРАБЛЕМЫ?

АДНЫЯ ЛЁГКА ВЫРАШАЮЦЬ СВАЕ ПРАБЛЕМЫ. ІНШЫХ ЗДОЛЬНА ПАКЛАСЦІ НА ЛАПАТКІ НАВАТ НЯЗНАЧНАЕ УСКЛАДНЕННЕ АБСТАВІН. ДА ЯКОГА ТЫПУ АДНОСІШСЯ ТЫ?

1. Ці расказваеш ты пра свае праблемы, непрыемнасці?

- а) Не, гэта не дапамагло б мне. (3)
б) Так, калі ёсць уважлівы субяседнік. (1)
в) Не заўсёды, людзям хапае сваіх праблемаў. (2)

2. Ці моцна ты перажываеш свае непрыемнасці?

- а) Заўсёды і вельмі цяжка. (4)
б) Усё залежыць ад абставінаў. (0)
в) Смяюся, бо любой непрыемнасці калі-небудзь прыходзіць канец. (2)

3. Ты нечым засмучаны. Што ты робіш у гэтым выпадку?

- а) Дазваляю сабе што-небудзь, аб чым даўно марыў. (0)
б) Іду да добрых сяброў. (2)
в) Сяджу дома і шкадую сам сябе. (4)

4. Блізкі чалавек пакрыўдзіў цябе. Што ты будзеш рабіць?

- а) "Схаваюся ў сваю ракавіну". (3)
б) Буду патрабаваць тлумачэнняў. (0)
в) Паскарджуся першаму, хто выслухае мяне. (1)

5. У хвіліну шчасця:

- а) не думаю пра няшчасце. (1)
б) мяне не пакадае трывога, што яно хутка скончыцца. (3)
в) не забываю пра тое, што і абмежаванню ў жыцці шмат. (5)

6. Як ты адносішся да псіхіятраў?

- а) Не жадаў бы стаць іх пацыентам. (4)
б) Многім людзям яны маглі б дапамагчы. (2)
в) Чалавек здольны дапамагчы сабе сам. (3)

7. Лёс, на тваю думку,

- а) пастаянна выпрабавуе цябе. (5)
б) несправядлівы да цябе. (2)
в) спрыяе табе. (1)

8. Пра што ты думаеш пасля сваркі з блізім чалавекам, калі гнеў ужо мінуў?

- а) Пра тое добрае, што было ў мінулым. (1)
б) Мару пра патаемную помсту. (2)
в) Пра тое, колькі нацярапеўся (ляся) ад яго (яе). (3)

КЛЮЧ

7 – 15 балаў. Ты лёгка мірышся з непрыемнасцямі, нават бедамі, таму што здольны правільна ацэньваць іх. Каштоўна і тое, што ты не схільны шкадаваць сябе. Твая душэўная раўнавага вартая захаплення!

16 – 26 балаў. Ты часта скардзішся на свой лёс і перакладваеш свае праблемы і непрыемнасці на чужыя плечы. Табе заўсёды патрэбнае спачуванне. Можа вярта навучыцца лепш валодаць сабой?

27 – 36 балаў. Ты не спраўляешся са сваімі бедамі. Магчыма таму яны разрываюць цябе на часткі. Ты замыкаешся, нярэдка шкадуеш сябе. Калі б ты меў валявы характар, пры тваіх добрых задатках ты паспяхова справіўся б з праблемамі і непрыемнымі сітуацыямі. Яны падкараўльваюць у жыцці не толькі цябе.

ВОТ ТАК И
РАБОТАЕМ!

Я помню то чудное мгновенье, когда сел на мопед и практически сразу поехал. Ощущение пускай небольшой, но все-таки скорости вместе со страхом гоняло адреналин по венам и навсегда заразило меня болезненной страстью к мототехнике. На сегодняшний день опыт моего вождения, тем не менее, равняется нулю, но некоторые навыки «газ-тормоз-сцепление» всё же имеются.

Так вот, захотелось как-то членам редакции покушать. В магазин была выслана делегация. Оседлав мотороллер заведующего отдела новостей, мы двинулись в путь. Проехав метров три, я наступил коленом землю, штурман (тот, кто сидел сзади) крепко с ней обнялся. В критический момент попытка найти на японской «Хонде» сцепление успехом не увенчалась. Комбинация «газ до упора и тормоз туда же» довела нас до такого позорного момента. С горем пополам, распулав котов и местных жителей, мы доехали до магазина, купили булочек и вернулись в лоно редакции, загложив пару раз по дороге. Вот так и работаем, блин!

Редкалеки

ДАРЭЧЫ

Адзін мужык і маладая сэксуальная жонка гулялі ў гольф у дарагім раёне горада. Дамы вакол каштуюць мільёны далараў...

Пасля трэцяй меткі муж кажа жонцы:

- Дарагая, калі ласка, будзь асцярожная! Калі заб'еш каму-небудзь акно – гэта нам уляціць у капечку...

Тым не менш, на самой метцы жонка ўсё ж разбіла акно аднаго з самых вялікіх дамоў.

- Я ж табе казаў!!! - прастагнаў муж. - Ну вось, цяпер трэба ісці прасіць прабачэння. І паглядзім яшчэ, у колькі нам гэта абыдзецца!

Яны пастукалі ў дзверы і пачулі голас:

- Уваходзьце!

Адкрыўшы дзверы, яны ўбачылі груды бітага шкла, сярод якога ляжаў разбіты даўні збан. На канапе сядзеў мужчына.

- Гэта вы разбілі маё акно? – спытаў ён.

- Так, - сарамліва прызнаўся муж, - прабачце нас!..

- Не-не, - запярэчыў мужчына, - насамрэч я хачу вам падзякаваць за тое, што адбылося... Я – джын, і

прасядзеў у гэтым жбане шмат тысячагоддзяў... За тое, што вы мяне вызвалілі, я выканаю тры жаданні.

Па аднаму на вас і апошняе – за мною!

- ЗГОДНЫ!!! - ускрыкнуў муж, - я хачу атрымліваць мільён далараў штогод усё жыццё!

- Так і будзе! – адказаў джын, - а чаго ты жадаеш? – звярнуўся ён да жанчыны.

- Я хачу ўласны дом у кожнай краіне свету, - адказала яна.

- Лічы, што зроблена, - адказаў джын.

- А якое тваё жаданне? – звярнуўся да яго муж.

- Ведаеш, я правёў у гэтым жбане тысячы год, і увесь гэты час у мяне не было жанчын... Я хачу правесці пэўны час з твай жонкай!

Муж паглядзеў на жонку ды кажа:

- Ну, што ж... Мы атрымалі купу грошай, усе гэтыя дамы... Я не супраць...

Джын пацягнуў жонку наверх – і шалёна гвалціў яе там пару гадзін.

Абясілены, нарэшце ён зпоўз з яе і спытаў:

- Колькі гадоў твайму мужу?

- 35, - ледзь прашаптала яна.

- І ён яшчэ верыць у джынаў?... Неверагодна...

Немцы захапілі беларускую вёску. Сабралі ўсіх мужыкоў, распранулі дагала, выстраілі ў адну шэрэнгу, а на тулава нацягнулі мяхі, толькі чэлес відаць. І ў тую ж шэрэнгу паставілі сваіх жаўнераў і таксама іх распранулі. Жонкам сказалі, што хто свайго мужа по чэлесу пазнае, дык таго забіваць не будзем, проста так адпусцім. Ну, значыцца, першая ідзе, глядзіць на чэлесы і пальцам паказвае:

- Гэта не мой, гэта не мой, гэта не мой, вось мой. Знялі мех з галавы – спраўды ейны. Ідзе другая:

- Гэта не мой, гэта не мой, гэта не мой, вось мой. Знялі мех – спраўды ейны. Ідзе трэцяя:

- Гэта не мой, гэта не мой, гэта не мой. Гэта наогул не з нашай вёскі.

- Слухай, а што значыць «сан оф біч»?

- «Сукін сын». А што?

- Да ў цябе на футболцы напісана.

- А-а-а... Тады «Пляжнае сонца».

- Як ты лічыш, можа нам трэба змяніць адзін аднаму, каб ажывіць нашае сямейнае жыццё?

- Бессэнсоўна, я ўжо спрабаваў...

№4 ДЗЕДЗІЧ
ІНФАРМАЦЫЙНА-АНАЛІТЫЧНЫ БЮЛЕТЭНЬверасень
2002

ПРЫ ВЫКАРЫСТАННІ МАТЭРЫЯЛАЎ БЮЛЕТЭНА
СПАСЫЛКІ НА КРЫНІЦУ АБАВЯЗКОВЫЯ
Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў
і друкаваць артыкулы для далейшай палемікі

СКЛАДАЕМ ПАДЗЯКУ ФОНДУ "НАША ВЕЖА"
ЗА АКАЗАНУЮ ДАПАМОГУ

Заснавальнік: Ініцыятыўная група моладзі
Распаўсюджваецца бясплатна на правах унутранага карыстання
Падпісана ў друк: 13.09.2002 у 18⁰⁰
Наклад: 299 асобнікаў.

Галоўны рэдактар: Аляксей Кравчын
Рэдакцыйная калегія: Д.Шыманскі, А.Дзямідзюк, М.Селягін, Д.Дзянісаў
А.Верамчук, У.Чабаркус
Вёрстка: А.Ляўчук

Кантактны тэлефон: (0162) 22-90-97
E-mail: dzedzich@mail.ru